

รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

๘๘ คนดีมีพื้นที่ยืน
ความดีมีพื้นที่ในสังคม ๘๘

บทสรุปผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ศูนย์คุณธรรมดำเนินงานขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายทางสังคมตามวัตถุประสงค์จัดตั้งองค์กร ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลางความรู้และนวัตกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทย” ด้วยยุทธศาสตร์ศูนย์คุณธรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม 2) พัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม และ 3) พัฒนาค้นแบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล โดยยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน ของศูนย์คุณธรรมมีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผน และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม

ผลการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมในภาพรวม สามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินองค์การมหาชน โดยมีผลงานสำคัญ ดังนี้

1. การส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม มุ่งพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสังคมด้วยคุณธรรม ประกอบด้วย

1) การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต เพื่อทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในมิติคุณธรรม ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวเองเป็น 3 ช่วงวัย ได้แก่ ช่วงอายุ 13 – 24 ปี, 25 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม ในปี 2566 ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมภาพรวม ทั้ง 3 ช่วงวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 (เต็ม 6 คะแนน) อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.58 และ 4.94 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.72 เมื่อเทียบกับปี 2565 ขณะที่ทุนชีวิตทั้ง 3 ช่วงวัยอยู่ในระดับดีมาก มีค่าคะแนนที่ร้อยละ 84.46 ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนอยู่ที่ 80.50, 86.00 และ 86.87 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.06

2) การพัฒนากระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม โดยดำเนินการด้วยแนวคิด “องค์กรมีชีวิต” (Living Organization) เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ การเสริมอำนาจ และสร้างการเรียนรู้ขององค์กร การประเมินองค์กรจึงเป็นการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ที่ช่วยยกระดับองค์กรคุณธรรม โดยพิจารณาองค์กรคุณธรรมใน 4 มิติ คือ (1) มิติพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล (Behavior) (2) มิติเชิงระบบขององค์กรหรือทีม (Organization) (3) มิติเกี่ยวกับความเชื่อหรือวิถีคิด (Mindset) และ (4) มิติเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์กร (Culture) หรือ “BOMC Model” และได้้นำกระบวนการรับรององค์กรคุณธรรมมาพัฒนาเป็น (ร่าง) หลักสูตรฝึกอบรมผู้รับรององค์กรคุณธรรมและผู้เยี่ยมสำรวจ (ขั้นพื้นฐาน) และทดลองดำเนินงานร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ (1) มิติด้านกรอบความคิด (Mindset) (2) มิติด้านชุดทักษะ (Skillset) และ (3) มิติด้านเครื่องมือ/กระบวนการ นำไปสู่การถอดบทเรียนและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3) การพัฒนานวัตกรรมตามประเด็นทางสังคม (Issue Based) โดยสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ทำให้เกิดการพัฒนางานองค์ความรู้และนวัตกรรมทางสังคมด้านการส่งเสริมคุณธรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ทางสังคม ควบคู่ไปกับการสร้างภาคีทางวิชาการผ่านกิจกรรม (1) Moral Hackathon 2023 ซึ่งเป็นพื้นที่ให้เยาวชนที่มีความสนใจงานด้านการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม ได้ออกแบบสร้างสรรค์ วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาคุณธรรมในสังคม หรือ

นวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนด้านจิตสาธารณะ เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคม และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน (2) งานประชุมวิชาการด้านคุณธรรม ปี 2566 “เชื่อมคน เชื่อมโลก ด้วยพลังการสื่อสาร” เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2566 ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างพื้นที่ความรู้ (Knowledge Space) ของการส่งเสริมคุณธรรม ที่มาจากการแลกเปลี่ยนแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติการในพื้นที่ทางสังคมรูปแบบต่างๆ ในการจัดเวทีวิชาการในครั้งนี้ ได้มีวิทยากรประเด็นจากการศึกษาและพัฒนาคู่มือการสื่อสารด้วยความเข้าใจระหว่างคนต่างรุ่นในองค์กร มานำเสนอแก่สาธารณชน เพื่อให้เกิดการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาด้านการสื่อสารในปัจจุบัน พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการสื่อสารพลังบวก ซึ่งเป็นทางเลือกในการขับเคลื่อนสังคมในมิติด้านคุณธรรม

4) **พัฒนากลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit)** โดย ศคธ. ร่วมกับสำนักงาน ป.ย.ป. ศึกษาแนวทางในการดำเนินงานในการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมในอนาคต เกิดองค์ความรู้รูปแบบพฤติกรรมและกิจกรรมการทำเพื่อสังคมในบริบทของสังคมไทย ซึ่งเน้นไปที่การทำเพื่อสังคมมากกว่าการทำเพื่อตนเอง โดยมีเป้าหมายการพัฒนากระบวนทัศน์สังคม ได้แก่ (1) พัฒนากลไกให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข (2) เน้นการกระตุ้นและการสร้างแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และองค์กร (3) เป็นภาคสมัครใจ เกิดรูปแบบกิจกรรม 3 ระดับคือ (1) ชุมชน (Community Based) (2) บุคคล (Population based) และ (3) องค์กร (Organization base)

5) **พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความดี** โดยพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มด้านคุณธรรมความดี (Moral Digital Platform) เชื่อมโยงการให้บริการข้อมูลองค์ความรู้ด้านคุณธรรม สถานการณ์คุณธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์กรคุณธรรมแก่ประชาชน และองค์กรภาคีเครือข่าย ในรูปแบบ Hybrid Mobile Application และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดีในโลกจำลองเสมือนจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ ที่จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมด้านคุณธรรมทุกช่วงวัยด้วยพลังบวก และกระตุ้นจิตสำนึกกระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมในการทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างกระแสคุณธรรมบน Digital Platform ให้ประชาชนทั่วไปเกิดความตระหนัก อยากทำความดีเพื่อสังคม และใช้ในการเผยแพร่สร้างกระแสการทำความดีให้กับสังคมไทยผ่านสื่อดิจิทัล

2. **การพัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม** เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) **การสร้างการรับรู้และขยายผลการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมหน่วยงาน/องค์กรทุกภาคส่วน ผ่านกระบวนการสมัชชาคุณธรรม** ทั้งในระดับพื้นที่และระดับชาติ โดยมีหน่วยงานองค์กรเครือข่ายที่เข้าร่วมกระบวนการประชุมหารือ สร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม รวม 29 จังหวัด และมีหน่วยงานองค์กรเครือข่ายร่วมประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมจาก 4 ภูมิภาค รวม 511 องค์กร มีการนำโมเดลการขับเคลื่อนองค์กรและเครือข่ายคุณธรรมจากจังหวัดพี่เลี้ยงเดิม ไปขยายผลสร้างการรับรู้ในเวที/งานฝึกอบรมต่าง ๆ ทั้ง 6 โมเดลเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคธุรกิจ เครือข่ายศาสนา เครือข่ายสื่อมวลชน เครือข่ายการศึกษา และเครือข่ายประชาสังคมชุมชน ให้กับแกนนำจังหวัดคุณธรรมขยายผลใหม่ จำนวน 16 จังหวัด เกิดองค์กรต้นแบบในจังหวัดต่าง ๆ ระดับองค์กร จำนวน 36 แห่ง มีชุมชนท้องถิ่นและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมยกระดับเป็นพี่เลี้ยงชุมชนอื่น ๆ จำนวนมากกว่า 46 แห่ง

ครอบคลุมทั้ง 4 ภูมิภาค ตลอดจนการรวมพลังเครือข่ายองค์กรในการผลักดันให้เกิดนโยบายด้านคุณธรรมในระดับองค์กร และระดับพื้นที่จังหวัด ภูมิภาค ระดับชาติ และน่านโยบายดังกล่าวไปขยายผลสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคมไทย ผ่านกิจกรรมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 เกิดการประกาศเจตนารมณ์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จำนวน 6 เรื่อง

2) การพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคม โดยส่งเสริมการนำมาตรฐานไปใช้กับเครือข่าย 4 ประเภท จำนวน 171 องค์กร ประกอบด้วย (1) องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 50 องค์กร เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมองค์กรสุขภาวะและส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร 23 แห่ง (2) องค์กรภาครัฐ จำนวน 21 องค์กร (3) องค์กรภาคการศึกษา จำนวน 35 องค์กร และ (4) องค์กรประชาสังคมและชุมชน จำนวน 65 องค์กร ทำให้เกิดองค์ความรู้ในการส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรม และองค์ความรู้กระบวนการรับรององค์กรส่งเสริมคุณธรรมที่เครือข่ายทางสังคมสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรในมิติคุณธรรม ครอบคลุม 4 เครือข่าย จำนวน 5 เรื่อง

3) การพัฒนาวิทยาการส่งเสริมคุณธรรมและประเมินรับรององค์กรคุณธรรม โดยพัฒนาหลักสูตรและให้บริการหลักสูตรพัฒนาคุณธรรม จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะโค้ช หลักสูตรโครงการคุณธรรม และหลักสูตรผู้นำคุณธรรม Moral Community Towards Sustainable Development Forum มีวิทยาการผ่านการอบรม ทั้ง 3 หลักสูตร จำนวนกว่า 500 คน

4) การส่งเสริมเครือข่ายประชาสังคมต่อต้านการทุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมิติด้านสังคม โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิทยาการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ในพื้นที่ 4 ภูมิภาค รวม 24 จังหวัด โดยมีผู้เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 294 คน และจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมต้นแบบฯ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพแกนนำฯ ให้เกิดพื้นที่รูปธรรมการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมคุณธรรม 4 ภูมิภาค ในกลุ่มจังหวัดคุณธรรมเดิม และกลุ่มจังหวัดคุณธรรมขยายผล รวมทั้งสิ้น 14 แห่ง รวมถึงจัดเวทีรวมพลังเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ตลาดนัดความดี เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ กับเครือข่ายวิทยาการส่งเสริมคุณธรรมผ่านเวที "ตลาดนัดคุณธรรม" ภายใต้แนวคิด **โซว์ แชร์ เชื่อม: แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ** เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2566 ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีแหล่งเรียนรู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมรับป้ายแหล่งเรียนรู้และธงชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข 12 แห่ง มีผู้เข้าร่วมกว่า 200 คน

5) การพัฒนาครอบครัวพลังบวก โดยนำองค์ความรู้ไปพัฒนาความรอบรู้ทางสุขภาพจิตต่อผู้ประกอบการ และนำไปสู่การปฏิบัติพัฒนาระบบพี่เลี้ยงในชุมชน โดยมีทั้งกระบวนการพัฒนาคณะพัฒนาโลก และพัฒนากิจกรรมเพื่อพัฒนา โดยการเชื่อมโยงและสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และตัวแทนชุมชน สร้างให้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม มีระบบพี่เลี้ยงชุมชนเป็นกลไกขับเคลื่อนงาน และสร้างครอบครัวนาร่องระดับอำเภอ ใน 12 จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ แพร่ ลำปาง กาญจนบุรี ชัยนาท ราชบุรี พัทลุง นครศรีธรรมราช เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุตรธานี และสุราษฎร์ธานี เกิดครอบครัวพลังบวกนาร่อง 239 ครอบครัว มีพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน จำนวน 504 คน และจัดเวทีวิชาการโครงการครอบครัวพลังบวก เพื่อเปิดพื้นที่ให้ภาคีเครือข่าย นักวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แกนนำพลังบวก ครอบครัวพลังบวก ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเติมเต็มและเสริมพลังการขับเคลื่อนโครงการครอบครัวพลังบวก เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรม อมาเรีย ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

3. พัฒนาระบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล ผ่านการสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมของสังคมไทยด้วยสื่ออรรถรงค์ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและน่าสนใจ ในประเด็นมิติคุณธรรมด้านต่าง ๆ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ในรูปแบบ On Air, Online และ On Ground ได้แก่

1) ผลิตและเผยแพร่ รายการ “คุณธรรม คุณ ทำ ได้” เพื่อเป็นการยกย่องบุคคล องค์กร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรมหรือผู้ที่มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง ทำให้เกิดพื้นที่ในการนำเสนอบทเรียน ประสบการณ์การดำเนินงานด้านคุณธรรม เผยแพร่ในมิติต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ควบคู่กับการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ โดยออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา ช่อง 10 จำนวน 54 ตอน

2) ผลิตเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสื่อสารในช่องทาง Online ทั้งในรูปแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อเผยแพร่ข้อมูล บทความ โพสต์ต่อประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊กเพจ ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand จำนวน 448 ชิ้น และในรูปแบบคลิปวิดีโอ อาทิ สารคดี “ดอกไม้บาน สื่อสารความดี” รายการ Good Moral Weekly รายการวาไรตี้เล่าเรื่องราว feel good เล่าง่าย น่าฟัง สุดสัปดาห์ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 130 ชิ้น รวมถึงประชาสัมพันธ์เนื้อหาสร้างการรับรู้และเข้าใจในมิติด้านคุณธรรมต่าง ๆ หรือบทบาทภารกิจของศูนย์คุณธรรม ผ่านกิจกรรม On Ground ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม รวมทั้งการค้นหา ยกย่อง เชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคม สร้างผลงานด้านคุณธรรม และสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากทุกภาคส่วนของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมและนานาชาติ ด้วยรางวัล MORAL AWARDS 2022 โดยมีผู้ผ่านการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น 169 รางวัล ประกอบด้วย (1) ประเภทสื่อ จำนวน 43 ผลงาน (2) ประเภทบุคคล จำนวน 87 รายชื่อ และ (3) ประเภทชุมชนและองค์กร จำนวน 39 หน่วยงาน/องค์กร และดำเนินการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ผลงานข้างต้นในรูปแบบออนไลน์ (Hall of Fame) ทางเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมรวมถึงจัดทำคลิปวิดีโอสรุปผลการดำเนินงานรางวัลคุณธรรม อวอร์ด ปี 2565 เพื่อให้กระแสเรื่องราวการทำความดีระดับประเทศเผยแพร่สู่สาธารณะ และก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำความดีต่อไป

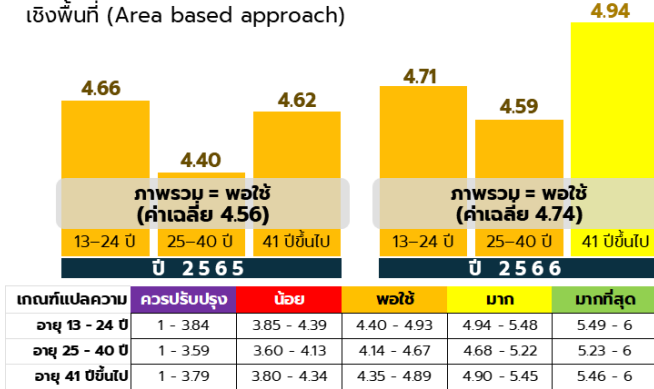
ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานที่โดดเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ศูนย์คุณธรรมดำเนินงานขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม โดยมียุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ส่งเสริมพัฒนา และบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม 2) พัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม และ 3) พัฒนาค้นแบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่น จำนวน 10 รายการ/กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย

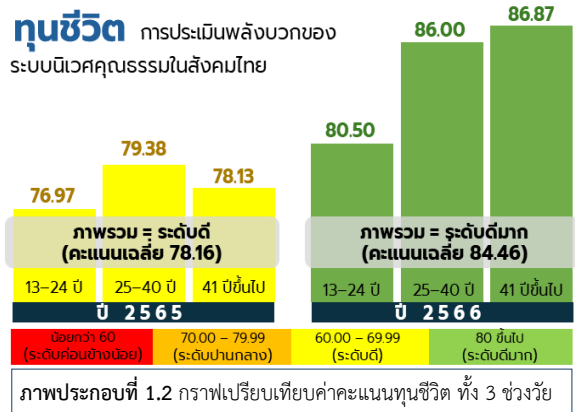
การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย ด้วยเครื่องมือดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในมิติคุณธรรม ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการออกแบบ/กำหนดนโยบายในการส่งเสริมคุณธรรมในระดับปฏิบัติได้ โดยปี 2566 เป็นปีที่ 2 ที่ศูนย์คุณธรรมมีการสำรวจ ครบทั้ง 3 ช่วงวัย ได้แก่ ช่วงอายุ 13 – 24 ปี, 25 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป ซึ่งผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม ในปี 2566 ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมในภาพรวม ทั้ง 3 ช่วงวัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 (เต็ม 6 คะแนน) อยู่ในระดับพอใช้ โดยแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.58 และ 4.94 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.72 เมื่อเทียบกับปี 2565 และแต่ละช่วงวัยมีประเด็นคุณธรรมที่เป็นข้อกังวลแตกต่างกัน (รายละเอียดตามตารางที่ 1) ขณะที่ทุนชีวิต พบว่า ทั้ง 3 ช่วงวัย อยู่ในระดับดีมาก มีค่าคะแนนร้อยละ 84.46 โดยค่าคะแนนเปรียบเทียบ 2 ปี ดีขึ้นทุกรายการ ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเท่ากับ 80.50, 86.00 และ 86.87 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 8.06

ดัชนีชี้วัดคุณธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือชี้วัดสถานการณ์คุณธรรมเชิงพื้นที่ (Area based approach)

ภาพประกอบที่ 1.1 กราฟเปรียบเทียบค่าดัชนีชี้วัดคุณธรรม ทั้ง 3 ช่วงวัย

ทุนชีวิต การประเมินพลังบวกของระบบนิเวศคุณธรรมในสังคมไทย

ภาพประกอบที่ 1.2 กราฟเปรียบเทียบค่าคะแนนทุนชีวิต ทั้ง 3 ช่วงวัย

ตารางที่ 1 ประเด็นคุณธรรมที่เป็นข้อกังวลของแต่ละช่วงวัย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายองค์ประกอบในแต่ละช่วงวัย 3 อันดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนี้

ช่วงอายุ	คุณธรรม	องค์ประกอบ	ปี 2565	ปี 2566
13 - 24 ปี	พอเพียง	ความพอประมาณ	4.23	4.37
	วินัยรับผิดชอบ	การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม	4.40	4.29
	สุจริต	การยืนหยัดในความถูกต้อง*	4.31	4.34
25 - 40 ปี	วินัยรับผิดชอบ	การควบคุมตนเอง*	3.91	3.78
		การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน*	3.97	3.98
	สุจริต	การยืนหยัดในความถูกต้อง*	3.89	4.12
41 ปีขึ้นไป	พอเพียง	ความพอประมาณ*	4.09	4.37
	วินัยรับผิดชอบ	การยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม*	4.43	4.64
	สุจริต	การไม่เอาเปรียบและไม่แสวงผลประโยชน์	4.32	4.66

SCAN ME

รายงานการสำรวจ
สถานการณ์คุณธรรม
ปี 2566 (ฉบับสมบูรณ์)

องค์ความรู้อื่น ๆ

หมายเหตุ * หมายถึง ค่าดัชนีอยู่ในเกณฑ์ “ควรปรับปรุง” ในบางประเด็น (รายละเอียดค่าดัชนีตามตารางได้ภาพประกอบที่ 1.1) ผู้อ่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในรายงานฉบับเต็ม ตาม QR Code ที่ปรากฏด้านขวามือ

จากข้อมูลตาราง 1.1 แสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 ช่วงวัย มีองค์ประกอบที่มีค่าดัชนีน้อยที่สุดร่วมกัน 2 เรื่อง คือ วินัยรับผิดชอบและสุจริต นอกจากนี้ ยังมีบางองค์ประกอบย่อยที่อยู่ในเกณฑ์ “ควรปรับปรุง” ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

(1) ช่วงวัย 13-24 ปี

- **พอเพียง** องค์ประกอบความพอประมาณ มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.30
 - **วินัยรับผิดชอบ** องค์ประกอบการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.35
 - **สุจริต** องค์ประกอบการยืนหยัดในความถูกต้อง มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.33
- โดยมีประเด็นที่อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง คือ การไม่กล้าแจ้งการกระทำผิดของเพื่อน เพราะมองเป็นเรื่องส่วนบุคคล

(2) ช่วงวัย 25-40 ปี

- **วินัยรับผิดชอบ** องค์ประกอบการควบคุมตนเอง มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 3.85
 - **วินัยรับผิดชอบ** องค์ประกอบการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 3.98
- ทั้งนี้ องค์ประกอบวินัยรับผิดชอบ เป็นประเด็นที่ควรอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุงในหลายประเด็น อาทิ การโต้แย้งทันทีที่มีความเห็นต่าง การยอมกระทำผิดกติกาเมื่อจำเป็น เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย การโทษผู้อื่นก่อนเสมอ การไม่ตรงต่อเวลา

- **สุจริต** องค์ประกอบการยื่นหยัดในความถูกต้อง มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.01 นอกจากนี้ ยังมีคุณธรรม เรื่อง กตัญญู ที่เป็นประเด็นที่อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง ในเรื่องการไม่แสดงความขอบคุณผู้ช่วยเหลือ เพราะมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น

(3) ช่วงวัย 41 ปีขึ้นไป

- **พอเพียง** องค์ประกอบความพอประมาณ มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.23 โดยมีประเด็นที่อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง อาทิ การทุ่มเททำงานมากกว่าครอบครัว การรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

- **วินัยรับผิดชอบ** องค์ประกอบการยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.54 โดยมีประเด็นที่อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง คือ การใช้ชีวิตโดยไม่สนใจภาวะเปียบ

- **สุจริต** องค์ประกอบการไม่เอาเปรียบและไม่แสวงหาผลประโยชน์ มีค่าดัชนีเฉลี่ย 2 ปี เท่ากับ 4.49

(รายงานสถานการณ์คุณธรรม ประจำปี 2566 สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ตามรายการ QR Code ที่ปรากฏ)

2. การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

2.1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้รับรององค์กรคุณธรรมและผู้เยี่ยมสำรวจ (ขั้นพื้นฐาน) เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม โดยนำกระบวนการรับรององค์กรส่งเสริมคุณธรรม 9 ขั้นตอน มาพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมฯ และทดลองดำเนินงานร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ โดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ 1) มิติด้านกรอบความคิด (Mindset) 2) มิติด้านชุดทักษะ (Skillset) และ 3) มิติด้านเครื่องมือ/กระบวนการ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “(ร่าง) หลักสูตรฝึกอบรมผู้รับรององค์กรคุณธรรมและผู้เยี่ยมสำรวจ (ขั้นพื้นฐาน)” ซึ่งเป็นเนื้อหาของกระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม ขั้นตอนที่ 1-5 จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

- **Module 1: New mindset, New Paradigm”** ระหว่างวันที่ 19 – 21 กรกฎาคม 2566 เน้นการปรับแนวคิดและการรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ที่เชื่อมโยงกับการทำงานในองค์กรให้เกิดการเรียนรู้ธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความเข้าใจตนเองในฐานะผู้รับรองฯ และผู้ถูกรับรอง รวมทั้งได้เรียนรู้เรื่องความกลัว จิตวิทยาความปลอดภัย ศิลปะการรับฟังเชิงลึก เรียนรู้แรงขับภายใน (Inner drive) กับการสร้างคุณค่าใหม่ และเรียนรู้องค์กรคุณธรรม 5 สี ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เข้ารับการอบรมฯ เพื่อเข้าสู่เนื้อหาของหลักสูตรในขั้นต่อไป

■ **Module 2: Facilitation skills for Surveyor** ระหว่างวันที่ 15 – 16 สิงหาคม 2566 เน้นการฝึกปฏิบัติของการเป็นวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) เพื่อใช้ในการลงเยี่ยมสำรวจองค์กร ผู้อบรมได้เรียนรู้จุดใส่ใจสำคัญของการไดอะล็อก บทบาทของผู้นำวงสนทนา และทักษะสำคัญในการนำสนทนาตามแนวไดอะล็อก กระบวนการสำคัญในการนำวงสนทนา (Dialogic Facilitation Process) ทักษะในการเผชิญความตึงเครียดของวงสนทนา รวมถึงได้ฝึกประสบการณ์การนำวงสนทนา

■ **Module 3: Moral Organization Accreditation Lab** ระหว่างวันที่ 6 – 7 กันยายน 2566 เน้นความรู้ในการประเมินและเกณฑ์ในการพิจารณาความองค์กรคุณธรรมในบริบทต่าง ๆ ผู้เข้ารับการอบรมได้ทำความเข้าใจจุดคำถามสืบค้นตนเอง (ชุดคำถาม 16 ข้อจาก 4 มิติ ตามหลัก BOMC Model) ได้เรียนรู้วิธีการอ่านผลลัพธ์ของชุดคำถามสืบค้นตนเอง การนำวงสนทนาในขั้นตอน Co-Narrative Verification เรียนรู้วิธีการเยี่ยมสำรวจตามแนวทาง “เพื่อนเยี่ยมเพื่อน” (Sensing Survey) การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Interview)

2.2 กิจกรรม Moral Hackathon 2023 เป็นการพัฒนางานองค์ความรู้และนวัตกรรมตามประเด็นทางสังคม (issue based) ซึ่งเป็นการเปิดให้มีพื้นที่ให้เยาวชนที่มีความสนใจงานด้านการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมได้ออกแบบสร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาคุณธรรมในสังคม หรือนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนด้านจิตสาธารณะ เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคม และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน โดยการจัดการแข่งขันในปี 2566 ภายใต้หัวข้อ **“Moral Move” แร่งขับเคลื่อนแห่งสังคมคุณธรรม** ซึ่งการแข่งขันรอบสุดท้าย (Final Pitching) ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมบลู ฮิปโป แบริง โดยผลการแข่งขันทีมชนะเลิศ ได้แก่ ทีม EASY EASY กับผลงาน **“Sign sense”** เครื่องมือสำหรับผู้พิการทางหูเจาะกลุ่มเปราะบางของสังคม ทำให้ผู้พิการทางหูในประเทศไทยจำนวนกว่า 4 แสนคน สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียม บนความเอื้ออาทรและช่วยเหลือกันมากขึ้น ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันจำนวนกว่า 70 คน รวมถึงมีรับชมผ่านทาง Facebook LIVE FAN Page: Moral Spaces และ Thai PBS และช่องทาง YouTube : Thai PBS

2.3 การพัฒนากรอบระบบเครดิตสังคม (Social Credit) เป็นการดำเนินการในการสร้างกลไกส่งเสริมคุณธรรมเชิงพฤติกรรม โดยมุ่งเน้นแนวทางการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก (Positive Motivation) และสร้างระบบนิเวศคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อส่งเสริมให้องค์กร/ชุมชน/เครือข่ายนำร่องนำระบบเครดิตทางสังคมไปดำเนินการ และเพื่อพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบเครดิตทางสังคม สำหรับส่งต่อองค์กรกำหนดนโยบายและเครือข่ายทางสังคมนำไปขับเคลื่อนงานต่อไป โดยศูนย์คุณธรรมได้จัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงาน ป.ย.ป. ในการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดการพัฒนาการใช้ระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ในประเทศไทย เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566 โดยสำนักงาน ป.ย.ป. ได้นำเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนการสร้างระบบเครดิตสังคมในประเทศไทย เสนอต่อนายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ตามหนังสือที่ นร.1501/217 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2566 เพื่อนำไปสู่การสร้างกลไกส่งเสริมคุณธรรมเชิงพฤติกรรม โดยมุ่งเน้นแนวทางการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก (Positive Motivation) และสร้างระบบนิเวศคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อส่งเสริมให้องค์กร/ชุมชน/เครือข่ายนำร่องนำระบบเครดิตทางสังคมไปดำเนินการและเพื่อพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบเครดิตทางสังคม สำหรับส่งต่อองค์กรกำหนดนโยบายและเครือข่ายทางสังคมนำไปขับเคลื่อนงานต่อไป

2.3.1 การส่งเสริมการนำระบบเครดิตทางสังคมไปใช้ดำเนินการกับองค์กร/ชุมชน/เครือข่าย

นำร่อง ซึ่งศูนย์คุณธรรม ได้นำหลักเกณฑ์การประเมินให้พื้นที่นำร่องพิจารณาความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาให้ระบบสอดคล้องกับการใช้งานจริง โดยมีพื้นที่นำร่อง ที่เป็นพื้นที่ดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม พื้นที่ดำเนินโครงการธนาคารเวลา และองค์กรด้านวิชาชีพเพื่อสังคม รวม 10 แห่ง ได้แก่

- (1) หมู่บ้านม้าร้อง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- (2) หมู่บ้านทางสาย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- (3) ชุมชนราชทรัพย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ
- (4) ธนาคารเวลา อบต.เวียงกานต์ อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
- (5) ธนาคารเวลา ตำบลชมพู อำเภอสарภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่
- (6) ธนาคารเวลา อบต.นาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
- (7) โครงการขับเคลื่อนและพัฒนารูปแบบการดำเนินงานธนาคารเวลาชุมชนรองรับสังคมสูงวัย
- (8) โครงการธนาคารเวลาสำหรับทุกกลุ่มวัยภาษีเจริญ กรุงเทพฯ
- (9) บริษัทบัดดีโฮมแคร์ จำกัด
- (10) สำนักงานส่งเสริมวิชาชีพเพื่อสังคม

2.3.2 การหารือความร่วมมือกับหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการให้สิทธิประโยชน์

ศูนย์คุณธรรม สำนักงาน ป.ย.ป. ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้ดำเนินการหารือความร่วมมือกับหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการให้สิทธิประโยชน์ เพื่อศึกษาและจัดทำแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมในอนาคต ได้แก่

- 1) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
- 2) สภาวิชาชีพ
- 3) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

ศธ. สำนักงาน ป.ย.ป. หรือ กยศ.
เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2566

ศธ. สำนักงาน ป.ย.ป. หรือสภากาชาดไทย
เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2566

ศธ. สำนักงาน ป.ย.ป. หรือ สสส.
เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2566

2.3.3 การถอดองค์ความรู้ “รูปแบบพฤติกรรมและกิจกรรมการทำเพื่อสังคมในบริษัท

ของสังคมไทย” ซึ่งองค์ความรู้ข้างต้นเสนอให้เปลี่ยนชื่อเป็น Social Point หรือ “ระบบแต้มบวก” เพื่อเน้นว่าเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกที่เป็นการทำเพื่อคนอื่นหรือเพื่อสังคม การดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด Social Point/ระบบแต้มบวก ประกอบด้วย

- (1) เป็นการส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวก คือ การทำประโยชน์แก่ผู้อื่น/สังคม
- (2) การเข้าร่วมโดยสมัครใจไม่บังคับหรือมีบทลงโทษหากไม่เข้าร่วม
- (3) สิทธิประโยชน์เป็นเชิงบวก เช่น การให้รางวัล และจะต้องไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำ
- (4) การเก็บและเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมเชิงบวกต้องได้รับความยินยอม โดยจะต้องไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวของประชาชน
- (5) การเก็บข้อมูลจะต้องโปร่งใส เป็นระบบ และรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

ทั้งนี้ Social Point หรือ “ระบบแต้มบวก” แบ่งได้ 3 ระดับ คือ

- (1) ระดับชุมชน (Community Based)
- (2) ระดับองค์กร (Organization Based) และ
- (3) ระดับบุคคล (Population Based)

องค์ความรู้ฯ ฉบับเต็ม

3. การส่งเสริมเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรม

3.1 การส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยกระบวนการสมาชิกเชิงพื้นที่

(1) การเสริมหนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาและยกระดับจังหวัดคุณธรรมเดิมเป็นจังหวัดพี่เลี้ยง 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย อุดรธานี สุราษฎร์ธานี และพระนครศรีอยุธยา เป็นผลให้เกิดการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมระดับจังหวัดเพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานในอนาคต ครบทั้ง 4 จังหวัด โดยที่จังหวัดพี่เลี้ยง ทั้ง 4 จังหวัด มีการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลไกเครือข่ายทางสังคม 34 กลไกอย่างต่อเนื่องและดำเนินการได้ตามแผนงานที่ได้ทำความร่วมมือการเสริมหนุนโครงการฯ ที่ทำร่วมกับศูนย์คุณธรรม ครอบคลุมทุกกิจกรรมและสามารถดำเนินการเสร็จสิ้นตามข้อตกลงโครงการได้เป็นที่เรียบร้อย

(2) จัดทำบันทึกข้อตกลงเสริมหนุนโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ทั้งกลุ่มจังหวัดเดิมและกลุ่มจังหวัดขยายผล เพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมของ

กลุ่มจังหวัดที่มีกิจกรรมเชิงนวัตกรรมโดดเด่น เพื่อนำมาเป็นโมเดลขยายผลในอนาคต จำนวน 20 จังหวัด / ข้อตกลง ดังนี้

■ **กลุ่มที่ 1 จังหวัดใหม่ (จังหวัดขยายผล)** จังหวัดน่าน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดหนองคาย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดระยอง และจังหวัดพังงา

■ **กลุ่มที่ 2 จังหวัดคุณธรรมที่มีเครือข่ายทางสังคมที่โดดเด่น** โดยมีนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมที่ ควรค่าแก่การพัฒนา หรือยกระดับขยายผล ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดพิจิตร จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดพัทลุง

■ **กลุ่มจังหวัดเดิม ที่ยกระดับเป็นพี่เลี้ยง** จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(3) **จัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมในจังหวัดคุณธรรมขยายผล** ซึ่งเป็นกระบวนการประชุมหารือ สร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้เกิดการเชื่อมโยงหน่วยงานองค์กร เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน เกิดแนวทางการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมร่วมกัน และเกิดองค์ประกอบ กลไกเครือข่ายทางสังคมสำหรับขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมต่อไป โดยมีหน่วยงานองค์กรเครือข่ายที่เข้าร่วมกระบวนการประชุมหารือ รวมทั้งสิ้น 29 จังหวัด และมีหน่วยงานองค์กรเครือข่ายร่วมประกาศเจตนารมณ์ การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมจาก 4 ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น 511 องค์กร มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม/กระบวนการ สมัชชาคุณธรรมในระดับต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 13,581 คน ทั้งนี้ แต่ละจังหวัดมีการจัดตั้งกลไกเครือข่ายใน 8 จังหวัดใหม่ รวมจำนวน 49 เครือข่าย ดังนี้

1) จังหวัดระยอง	จำนวน 186 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
2) จังหวัดกาฬสินธุ์	จำนวน 190 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
3) จังหวัดหนองคาย	จำนวน 131 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
4) จังหวัดลำปาง	จำนวน 100 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
5) จังหวัดแพร่	จำนวน 80 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 7 เครือข่าย
6) จังหวัดน่าน	จำนวน 60 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
7) จังหวัดกำแพงเพชร	จำนวน 114 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย
8) จังหวัดพังงา	จำนวน 80 หน่วยงาน	จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย

(4) จัดทำความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัด

คุณธรรมขยายผล จำนวน 9 สถาบัน เพื่อสำรวจข้อมูลสถานการณ์และต้นทุนคุณธรรมของจังหวัดและสนับสนุนกระบวนการทางวิชาการของภาคีเครือข่ายในจังหวัดเป้าหมาย 8 จังหวัด ได้แก่ 1) จังหวัดลำปาง: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตลำปาง 2) จังหวัดน่าน: วิทยาลัยสงฆ์น่าน (ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) 3) จังหวัดแพร่: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ 4) จังหวัดกำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 5) จังหวัดกาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ 6) จังหวัดหนองคาย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย 7) จังหวัดพังงา: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ 8) จังหวัดระยอง: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(5) สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2565) และดำเนินการอย่างต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ในฐานะฝ่ายเลขานุการในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ร่วมกับกรมการศาสนา ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติตามภารกิจขององค์กรโดยมีการดำเนินการส่งผู้แทนเข้าร่วมสนับสนุนข้อมูลในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตลอดจนการสนับสนุนด้านวิชาการในการประชุมสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 ให้กับหน่วยงานกลไกอนุกรรมการส่งเสริมฯ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็น แนวทางการแปลงแผนสู่การปฏิบัติและปัญหาอุปสรรค รวมถึงได้ข้อมูลข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการในระดับกระทรวง จำนวน 1 ครั้ง ซึ่งมีหน่วยงานเข้าร่วม 120 หน่วยงาน และในระดับภาค 4 ภูมิภาค ดังนี้

- **ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา** ระหว่างวันที่ 16 – 17 มีนาคม 2566 โดยมีแกนนำกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัด เข้าร่วมประมาณ 60 คน
- **ภาคกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี** ระหว่างวันที่ 29 – 30 มีนาคม 2566 โดยมีแกนนำกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในภาคกลาง 25 จังหวัด ผู้เข้าร่วมประมาณ 70 คน
- **ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงราย** ระหว่างวันที่ 2 – 3 พฤษภาคม 2566 โดยมีแกนนำกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในภาคเหนือ 17 จังหวัด เข้าร่วมประมาณ 80 คน
- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดบุรีรัมย์** วันที่ 10 - 11 พฤษภาคม 2566 โดยมีแกนนำกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด เข้าร่วมประมาณ 90 คน

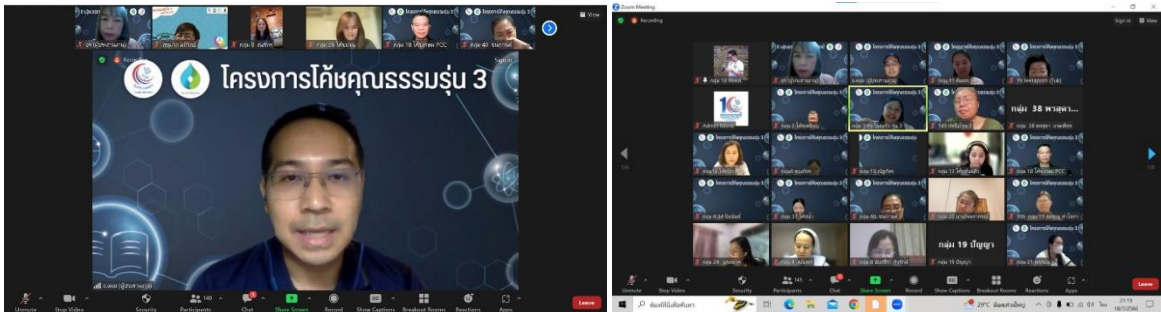

3.2 การพัฒนาศักยภาพนักส่งเสริมคุณธรรมและผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3.2.1 การพัฒนาวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมและประเมินรับรององค์กรคุณธรรม

ศูนย์คุณธรรมร่วมด้วยหน่วยงานทางวิชาการ พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาวิทยากรคุณธรรม และพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรมเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมในองค์กรตนเองและเผยแพร่ขยายผล องค์ความรู้ไปสู่องค์กรต่าง ๆ ในสังคมตามบริบทความต้องการของเครือข่ายทางสังคม โดยมี 3 หลักสูตร ดังนี้

(1) หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะโค้ช รุ่น 2 เป็นหลักสูตรสำหรับฝึกอบรมตัวแทนของโรงเรียนเกี่ยวกับพัฒนาสมรรถนะการเป็นโค้ชเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม เพื่อให้ตัวแทนโรงเรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการเป็นโค้ช สามารถแนะนำการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมตามหลักเกณฑ์โรงเรียนคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมของโครงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศที่เป็นกลไกพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนคุณธรรมระดับจังหวัด จำนวน 180 คน

(2) หลักสูตรโครงการงานคุณธรรม เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาให้ครบทั้งองค์ความรู้ทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา รวมไปถึงศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการสนับสนุนความสามารถของครูในการชี้แนะ แนะนำ ปรึกษาหารือ วางแผนร่วมกัน รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลดี และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่วางไว้ และเพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการของการทำโครงการงานคุณธรรม ให้มีทักษะในการเป็นที่ปรึกษา สามารถโค้ชครูผู้สอนในการนำโครงการงานคุณธรรมมาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ โดยแบ่งการอบรม ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- **อบรมคุณครูที่เลี้ยง** โครงการงานคุณธรรม รุ่นที่ 6 ผู้เรียน 250 คน ใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้เข้ารับการอบรมจะเรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning จำนวน 9 บทเรียน/EP และนำ

ความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติจริงกับนักเรียน เพื่อนำผลมาส่งการบ้านแต่ละบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

- อบรมศึกษานิเทศก์ทั่วประเทศ 80 คน เพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจ

โครงการคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการลงพื้นที่นิเทศโรงเรียนในความดูแลได้

(3) หลักสูตรผู้นำคุณธรรม Moral Community Towards Sustainable

Development Forum เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเวทีกลางการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน ในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมในวิถีใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติตาม บริบทองค์กรและเครือข่ายทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) เครือข่ายองค์กรภาครัฐ 2) เครือข่ายภาคธุรกิจ 3) เครือข่ายการศึกษา 4) เครือข่ายสื่อมวลชน และ 5) เครือข่ายประชาสังคม/ชุมชน ให้อย่างดีและขับเคลื่อน ผลงานจากสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 11 โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับคณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มเป้าหมายเป็น CEO ประเทศ เข้าร่วมถกแถลงประเด็นเกี่ยวกับคุณธรรม เพื่อให้เกิดหลักสูตรพัฒนาผู้นำคุณธรรม ที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เกิดภาคีเครือข่ายผู้นำคุณธรรม และเกิด นวัตกรรมทางสังคมด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวบุคคลและองค์กรให้มีคุณธรรม

3.2.2 การส่งเสริมเครือข่ายประชาสังคมต่อต้านการทุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมิติด้านสังคม

เป็นการดำเนินงานบูรณาการเพื่อยกระดับขีดความสามารถของผู้เข้าอบรมให้สามารถคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ความเป็นพลเมือง ความละเอียดรอบคอบ และไม่ทนต่อการทุจริต รวมทั้งการประกาศเจตจำนงสังคมใสสะอาดร่วมต้านทุจริตในภาคประชาชน และให้มีความพร้อมในการขยายผล มีระบบสารสนเทศมารองรับ เพื่อเพิ่มโอกาสและขยายผลให้กับชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ ที่สนใจพัฒนาตนเองเป็นองค์กรคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม ที่ไม่ทนต่อการทุจริตคอร์ปชั่นได้มากขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม และเยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยแบ่งได้ 2 หลักสูตร ได้แก่

(1) หลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการพัฒนาวิทยากรตัวคูณด้านการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม และเยาวชนคนรุ่นใหม่ ให้มีศักยภาพในความเป็นพี่เลี้ยงด้านการส่งเสริมคุณธรรมต่อต้านการทุจริต สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และขยายผลการดำเนินกิจกรรมในองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจัดอบรม “วิทยากรส่งเสริมคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม” ครอบคลุมทั้ง 6 ภาคส่วน ใน 4 ภูมิภาค รวม 24 จังหวัด ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรเครือข่ายทางสังคม เกิดการยกระดับการพัฒนาวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมในการเป็นพี่เลี้ยงส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม ที่เน้นการส่งเสริมคุณธรรม สุจริตและการป้องกันการทุจริต มีผู้เข้าอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมฯ รวมทั้งสิ้น 294 คน ดังนี้

- ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 25 – 26 มกราคม 2566 ณ โรงแรมเวียงลคอร อำเภอมืองจังหวัดลำปาง โดยมีแกนนำ 8 จังหวัด เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน

จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 83 คน

■ **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ระหว่างวันที่ 9 – 10 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรมชาร์-ลอง บูทริก อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีแกนนำ 6 จังหวัด เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 80 คน

■ **ภาคใต้** ระหว่างวันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรมภูงา อำเภอเมือง จังหวัดพังงา โดยมีแกนนำ 6 จังหวัด เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 68 คน

■ **ภาคกลาง** ระหว่างวันที่ 9-10 มีนาคม 2566 ณ โรงแรมโกลเด้นซิตีระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยมีแกนนำ 4 จังหวัด เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ จังหวัดระยอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดชลบุรี มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 63 คน

(2) **หลักสูตรพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ เพื่อขับเคลื่อนขยายผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดคุณธรรมกลุ่มเป้าหมาย** ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่เข้ารับการอบรม รวมทั้งเกิดพื้นที่กลาง (ตลาดนัดความดี) เชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่ายวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย โดยใช้ฐานแหล่ง

เรียนรู้ชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข ทั้งนี้ ในปี 2566 เกิดแหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ส่งเสริมคุณธรรมความ
สุจริต ใน 4 ภูมิภาค จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

- (1) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโพธิ์ชัยเสมาราม อำเภออมลาลัย จังหวัด
กาฬสินธุ์
- (2) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโพธิ์รุกขาราม อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย
- (3) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดพระธาตุผาเงา อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัด
เชียงราย
- (4) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง (บ้านสว่างพัฒนา) อำเภอหนองวัวซอ
จังหวัดอุดรธานี
- (5) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านไทรน้อย อำเภอบางบาล จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
- (6) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดสุนทรนิवास อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุ
ราษฎร์ธานี
- (7) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านไร่ (ศิลาทอง) อำเภอเมืองลำปาง จังหวัด
ลำปาง
- (8) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดทุ่งศรี อำเภอร่องกาง จังหวัดแพร่
- (9) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน
- (10) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านวังพระธาตุ อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัด
กำแพงเพชร
- (11) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านค้าย อำเภอบ้านค้าย จังหวัดระยอง
- (12) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดมาตุคุณาราม อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
- (13) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านนายม อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัด
เพชรบูรณ์
- (14) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านภู อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

จังหวัด

จังหวัด

จังหวัด

จังหวัดน่าน

จังหวัดแพร่

จังหวัด

จังหวัดระยอง

จังหวัดลำปาง

จังหวัดสุราษฎร์

จังหวัดพังงา

จังหวัดเพชรบูรณ์

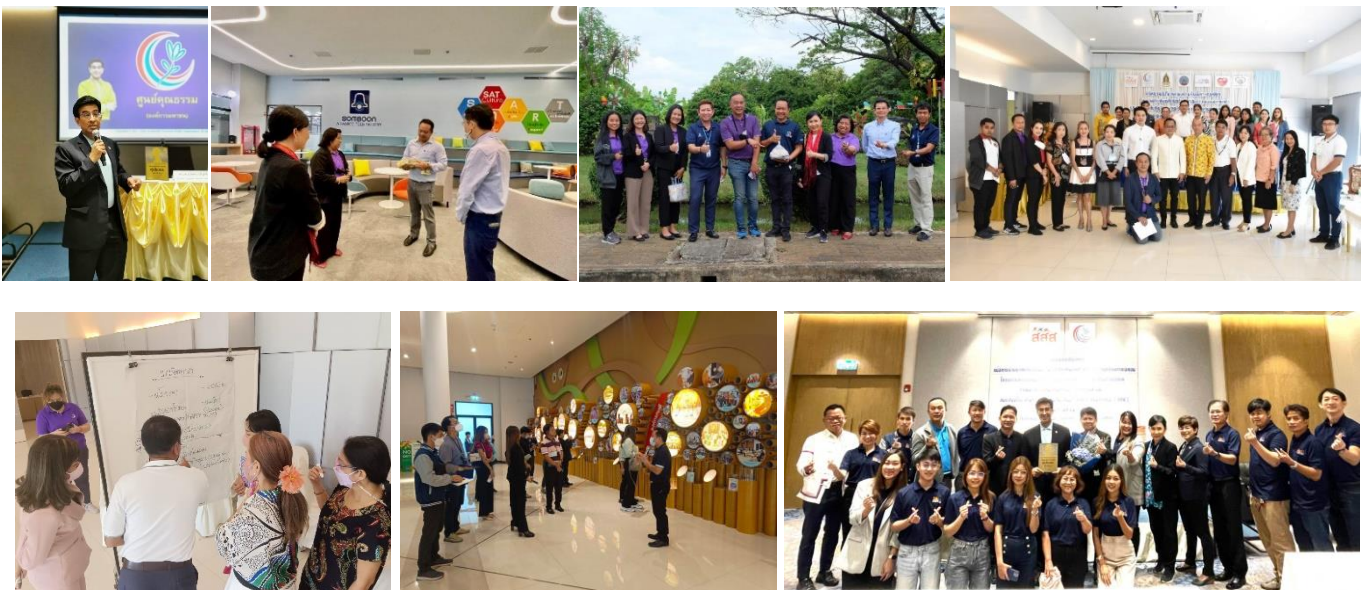
3.3 การส่งเสริมการพัฒนางานองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม เป็นการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการนำองค์ความรู้มาตรฐานคุณธรรมและการพัฒนากระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม ไปใช้ในการส่งเสริมการพัฒนางานองค์กรคุณธรรมอย่างเป็นระบบ ตามแนวคิดระบบนิเวศในการพัฒนาทุนมนุษย์ ให้เอื้อต่อการทำความดีของผู้นับในสังคม และขยายผลเชื่อมโยงการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นกระแสการพัฒนาคุณธรรมของสังคมและสอดคล้องกับทิศทางการยุทธศาสตร์ชาติด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

3.3.1 การนำมาตรฐานด้านคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมไปส่งเสริมเครือข่ายทางสังคม 4 ประเภท ได้แก่

(1) องค์กรภาคธุรกิจ โดยนำมาตรฐานด้านคุณธรรมส่งเสริมพัฒนางานองค์กรธุรกิจเอกชน ดำเนินงาน ผ่านโครงการส่งเสริมกลไกส่งเสริมองค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ด้วยการพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานด้านคุณธรรมและกระบวนการแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายองค์กรธุรกิจ ให้มีมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนางานองค์กรธุรกิจ

ทั้งการพัฒนาการบริหารงานบุคคลให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ซึ่งมี 3 ปัจจัยหลัก คือ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environment, Social, Governance : ESG)) และมาตรฐานด้านคุณธรรม 5 ประการ (วินัย พอเพียง สุจริต จิตอาสา กตัญญู) จนเกิดเป็น “มาตรฐานองค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน” และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับองค์กรที่เข้าร่วมโครงการได้ใช้มาตรฐานองค์กรฯ ในการสำรวจประเมินตนเอง และร่วมกันกำหนดมาตรฐานคุณธรรมและพฤติกรรมคุณธรรมที่พึงประสงค์ รวมถึงการออกแบบกิจกรรม เพื่อการส่งเสริมพฤติกรรมคุณธรรมของสมาชิกในองค์กร โดยมีองค์กรธุรกิจเอกชนเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 50 องค์กร และสามารถยกระดับเป็นแหล่งเรียนรู้องค์กรสุขภาวะคุณธรรม จำนวน 22 องค์กร

ทั้งนี้ เครือข่ายองค์กรธุรกิจเอกชนที่นำมาตรฐานไปใช้ ได้เข้าใจถึงสถานะขององค์กรตนเองว่าอยู่ในระดับใด และเข้าใจแนวทางที่จะสามารถยกระดับสู่การเป็นองค์กรสุขภาวะคุณธรรม โดยใช้มาตรฐานเป็นแนวทางการพัฒนาองค์กร เนื่องจากมาตรฐานได้แปลงตัวชี้วัดคุณธรรมมาเป็นเกณฑ์ค่าคะแนนที่วัดได้ชัดเจน องค์กรสามารถประเมินตนเองและรับรู้ถึงค่าคะแนนของตนเองได้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปใช้ในการวางแผนเป้าหมายและกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรต่อไปได้ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บหลักฐานอ้างอิงที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ของการเป็นองค์กรสุขภาวะคุณธรรมตามเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายองค์กรคุณธรรมได้ มีความเข้าใจและชัดเจนในเป้าหมายองค์กร การออกแบบแผนงานโครงการ กิจกรรม รวมถึงตัวชี้วัดเป้าหมายแต่ละช่วงเวลาได้

(2) องค์กรภาครัฐ องค์กรหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ เป็นองค์กรเครือข่ายที่มีการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติตั้งแต่ระยะที่ 1 (2559 – 2565) ต่อเนื่องจนถึงระยะที่ 2 (2566 – 2570) ซึ่งหลายองค์กรได้มีการพัฒนาตนเองตามเกณฑ์ 9 ข้อ ในการส่งเสริมคุณธรรม ที่แบ่งระดับองค์กรออกเป็น 3 ระดับ คือ (1) องค์กรส่งเสริมคุณธรรม (2) องค์กรคุณธรรม และ (3) องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนั้น ศูนย์คุณธรรมจึงส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรภาครัฐ โดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวนองค์กรที่เคยใช้เครื่องมือ องค์กรความรู้ รวมถึงวิทยาการของศูนย์คุณธรรมให้นำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ในการพัฒนา/ยกระดับองค์กรคุณธรรมตามมาตรฐาน โดยจัดอบรมให้ความรู้การใช้มาตรฐานด้านคุณธรรมและกระบวนการ

ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมในองค์กร 7 ขั้นตอน โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมการอบรม จำนวน 20 หน่วยงานและจัดให้เวทีเชื่อมโยงองค์กรภาครัฐที่มีมาตรฐานมาเป็นองค์กรต้นแบบ (Model) เปิดพื้นที่เรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจ

การนำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปประยุกต์ใช้กับองค์กรที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมองค์กรคุณธรรมแตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ หน่วยงานที่มีประสบการณ์สูง (องค์กรต้นแบบ) หน่วยงานที่มีประสบการณ์ปานกลาง (องค์กรคุณธรรม) และหน่วยงานที่มีประสบการณ์น้อย (องค์กรส่งเสริมคุณธรรม) การประยุกต์มาตรฐานคุณธรรมองค์กรไปใช้ พบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม สามารถใช้มาตรฐานด้านคุณธรรมได้ โดยทุกกลุ่มสะท้อนถึงความเข้าใจเรื่องการใช้แนวคิดพลังบวกในการส่งเสริมคุณธรรม การมีส่วนร่วม เพื่อการออกแบบระบบกลไกและการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความต่อเนื่อง โดยมาตรฐานด้านคุณธรรม ยังคงเป็นแนวทางหลักการเพื่อให้ทุกองค์กรได้มีพื้นที่ในการประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของตนเอง เพื่อสร้างองค์กรให้เติบโต สนับสนุนให้บุคลากรและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับองค์กรมีความสุข รวมถึงการสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

(3) องค์กรภาคการศึกษา ศูนย์คุณธรรมให้ความสำคัญกับเครือข่ายการศึกษาและมีการส่งเสริมการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง จนเกิด “มาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม” (6 มิติ) ได้แก่ 1) ธรรมาภิบาลของโรงเรียนคุณธรรม 2) ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน 3) ความสามารถในการถ่ายทอดประเด็นคุณธรรมของครู 4) ความประพฤติด้านคุณธรรมของนักเรียน 5) กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และ 6) ผลผลิตและผลลัพธ์โรงเรียนคุณธรรม อย่างไรก็ตาม มาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม เป็นมาตรฐานที่สร้างการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโรงเรียน ศูนย์คุณธรรมและเครือข่ายโรงเรียนได้ประยุกต์แนวทางการโค้ช (coaching) มาใช้ส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งช่วยให้มาตรฐานคุณธรรมไม่สร้างภาระให้แก่โรงเรียนในการจัดเตรียมเอกสาร และส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ปลอดภัย ช่วยให้เกิดพลังบวกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ครูอาจารย์ และผู้บริหาร จนเกิดความร่วมมือและการสื่อสารที่ดีขึ้นกับผู้ปกครองและชุมชน

ทั้งนี้ การโค้ช เป็นการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน ให้เป็นครูโค้ช ดังนั้น การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช จึงเป็นมาตรฐานที่ไม่เน้นการพัฒนาที่เปรียบเทียบกับมาตรฐาน แต่ใช้มาตรฐานเป็นประเด็นในการสำรวจเพื่อการพัฒนา โดยมีเป้าหมาย คือ ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดเป็นพฤติกรรมคุณธรรม เป็นสิ่งที่ทำด้วยใจ ให้คุณธรรมเป็น “กิจวัตร” ไม่ใช่เพียงกิจกรรม และทำงานเป็นนิสัย

ศูนย์คุณธรรม ได้ทำงานร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) แต่ละภูมิภาค จำนวน 35 โรงเรียน ดำเนินการพัฒนากลไก เครือข่ายและกระบวนการส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช ประกอบด้วย กลไก 3 ระดับ คือ 1) คณะทำงานส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช (โค้ชแม่ไก่) 2) คณะทำงานส่งเสริมการรับรองมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรมจังหวัด (คธ.จังหวัด) 6 เครือข่าย และ 3) คณะกรรมการส่งเสริมกระบวนการรับรองมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม (ส่วนกลาง) รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือ จำนวน 3 เครื่องมือ คือ 1) การพัฒนาสมรรถนะโค้ชให้แก่บุคลากรทางการศึกษา 2) แบบรายงานคุณธรรม (MAR) และ 3) แบบประเมินรายงานคุณธรรม ผ่านกระบวนการส่งเสริมโรงเรียน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. รับสมัครโรงเรียนที่สนใจรับการส่งเสริม
2. โรงเรียนจัดทำแบบรายงานคุณธรรม (MAR)
3. คณะกรรมการประเมิน (โค้ช) อ่าน MAR
4. คณะกรรมการประเมิน (โค้ช) ตรวจสอบโรงเรียนด้วยกระบวนการโค้ช
5. คณะกรรมการประเมิน (โค้ช) เสนอผลการประเมินไปยังคณะทำงานจังหวัด
6. คณะทำงานจังหวัด เสนอผลการประเมินไปยังคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม
7. ประกาศผลโรงเรียนคุณธรรม

ทั้งนี้ มีหลักการทำงาน คือ ต้องทำให้การส่งเสริมคุณธรรม เชื่อมกับงานเดิมของโรงเรียนของครู และทำด้วยความสมัครใจ โดยให้มีผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม (คุณธรรมทำด้วยใจ ทำเป็นกิจวัตร ทำเป็นนิสัย) นอกจากนี้ การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช ยังสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการภารกิจและกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมอื่น เช่น โรงเรียนคุณธรรมของ สพฐ. โรงเรียนสีขาว โรงเรียนสุจริต เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายเดียวกัน โดยประยุกต์กระบวนการโค้ชในการทำโครงการคุณธรรม เพื่อสนับสนุนนโยบายส่งเสริมคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรเกิดความตระหนักรู้และเข้าใจการเชื่อมโยงงานด้วยพลังบวก

ชุมชนตำบลระดับจังหวัด จำนวน 65 องค์กร โดยใช้มาตรฐานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล ที่มีกรอบแนวคิดการประเมิน 6 หมวด ได้แก่ 1) การนำพาองค์กรด้วยหลักคุณธรรม 2) การได้มาซึ่งคณะกรรมการและสมาชิกที่เป็นธรรม 3) การกำหนดแผนพัฒนากองทุนอย่างมีธรรมาภิบาล 4) การบริหารและส่งเสริมสมาชิกตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล 5) การสื่อสารและการติดตามผลเพื่อการอยู่ร่วมกัน และ 6) ผลการดำเนินงาน

เพื่อความยั่งยืน ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลมีภารกิจในการบริหารจัดการด้านการเงินและการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนได้ มาตรฐานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนากองทุนฯ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณโครงการของจังหวัด

จากการติดตามการดำเนินการนำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ พบว่า 1) คณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับองค์กร ได้รับรู้ถึงสถานะเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณธรรม และธรรมาภิบาลกองทุนตนเอง 2) กองทุนสวัสดิการมีเครื่องมือใช้ในการประเมินระดับมาตรฐานคุณธรรมและธรรมาภิบาลกองทุนสวัสดิการตำบล เครื่องมือได้รับการยอมรับและถูกใช้ประเมินศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนต่อเนื่อง 3) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลมีภาพลักษณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในการพิจารณาให้การสนับสนุน

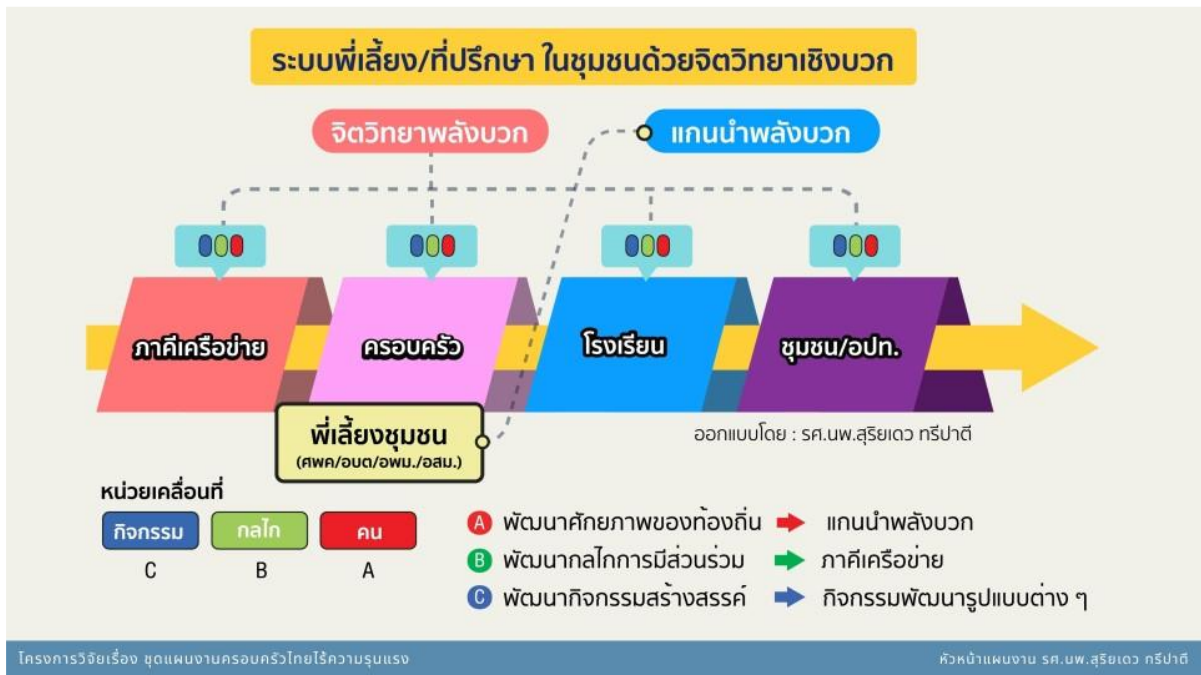

3.3.2 จัดฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนาองค์กรคุณธรรมด้วยมาตรฐานด้านคุณธรรม”

เมื่อวันที่ 7 - 8 กันยายน 2566 ณ โรงแรมทีเคพาเลซ แอนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ เพื่อสนับสนุนให้องค์กรที่มีความสนใจที่จะยกระดับคุณธรรมองค์กรอย่างเป็นระบบ ได้เรียนรู้แนวคิดมาตรฐานด้านคุณธรรม กระบวนการเครื่องมือและเทคนิคสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร ที่มุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลงจากพลังบวก ด้วยการมีส่วนร่วมของบุคลากร และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้แทนจากองค์กรภาคีเครือข่าย 16 องค์กร เข้าร่วมการอบรม รวม 80 คน

3.4 การพัฒนาครอบครัวคุณธรรมพลังบวก เป็นการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาความรู้ทางสุขภาพจิตต่อผู้ปกครอง และนำไปสู่การปฏิบัติพัฒนาระบบพี่เลี้ยงในชุมชนที่มีทั้งกระบวนการพัฒนาคน พัฒนากลไก และพัฒนากิจกรรมเพื่อพัฒนา โดยการเชื่อมโยงและการสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชนหรือตัวแทนชุมชนเอง จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม มีระบบพี่เลี้ยงชุมชนเป็นกลไกขับเคลื่อนงาน และสร้างครอบครัวนาร่องระดับอำเภอ และจังหวัด

3.4.1 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาชุมชน

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาชุมชนด้วยทักษะจำเป็น ผ่านกระบวนการอบรมและติดตามขยายผลองค์ความรู้ เรื่อง (1) การเลี้ยงดูเชิงบวกด้วยเทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) และเทคนิคการให้คำปรึกษา (Counseling) สำหรับพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน (2) การบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายภายในชุมชน (กลไกท้องถิ่น) และภายนอกชุมชน (กลไกภายนอก) และ (3) การสื่อสาร และ Design Thinking ในพื้นที่ 12 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุตรธานี สุราษฎร์ธานี บุรีรัมย์ แพร่ ลำปาง กาญจนบุรี ชัยนาท ราชบุรี พัทลุง และนครศรีธรรมราช โดยได้ดำเนินการบรรลุนัด 3 ชั้น คือ

(1) ระบบพี่เลี้ยงในชุมชน (community babysitting system) มีการจัดตั้งกลไกระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนทั้งระดับชุมชนตำบล/ระดับจังหวัดใน 12 จังหวัด โดยพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะ 5 ด้าน เกิดครู ก. (แกนนำ) จำนวน 291 คน

(2) กระบวนกร (facilitator) หรือ ครู ก. ที่เป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนสามารถนำทักษะ 5 ด้าน สู่การปฏิบัตินาร่องในชุมชน 41 ชุมชน ทั้งทักษะการเฝ้าระวัง ที่มีความรู้ในการใช้แบบสำรวจ การเลี้ยงดูครอบครัวในชุมชนเข้าไปพูดคุยเก็บข้อมูล จำนวน 480 ครอบครัว จัดทำรายงานปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยสร้าง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เด็กและครอบครัวในชุมชน

(3) คณะทำงาน/พี่เลี้ยงในชุมชน ซึ่งใช้ทักษะพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาให้คำแนะนำกับ

ครอบครัว และทักษะการพัฒนากิจกรรมตามวัย

ทั้งนี้ เป็นการดำเนินการโดยการคัดเลือกครอบครัวนำร่องเข้ารับการพัฒนาศักยภาพอบรมเทคนิคทักษะการเลี้ยงดู และการสื่อสารพลังบวก ได้แก่ “ปลอบก่อน สอนทีหลัง” “ฟังให้มาก” “ชื่นชมให้บ่อย” รวมทั้งออกแบบกิจกรรมค่ายครอบครัวพลังบวก ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาการตามวัย และตามทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน) การใช้ทักษะการบริหารจัดการ และทักษะการให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติการเลี้ยงดูจนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มขึ้น

อนึ่ง การจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนครอบครัวคุณธรรมพลังบวกได้บูรณาการกับหน่วยงานกลไกภาครัฐที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นต้น

3.4.2 การนำเสนอรูปธรรมความสำเร็จ “ครอบครัวพลังบวก : ระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน” ในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2566 ซึ่งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) นำโดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้นำเสนอรูปธรรมความสำเร็จ และอภิปราย เรื่อง ครอบครัวพลังบวก : ระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน ในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2566 (Thailand Research Expo 2023) เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2566 โดยได้เน้นย้ำว่า “ครอบครัวจึงเป็นหน่วยที่สำคัญมากที่สุดในปัจจุบัน” เพราะครอบครัวคือหน่วยในการสร้างพลเมืองของสังคมไทย

4. เวทีโชว์ แชร์ เชื่อม และตลาดนัดความดี 4 ภูมิภาค

4.1 สัมมนาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม 4 ภาค ซึ่งเป็นกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ ระดับภูมิภาค ก่อให้เกิดการรวมตัวแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชม แชร์ เชียร์ องค์กร/ชุมชน ต้นแบบ จากการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมใน 6 เครือข่ายทางสังคม เกิดองค์ความรู้การเชื่อมโยงองค์กรเครือข่ายทางสังคม 6 เครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเผยแพร่ขยายผลแก่จังหวัดอื่นได้ รวมถึงมีการประกาศยกย่องบุคคลผู้มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง และองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และขยายผลสู่การปฏิบัติในวงกว้างต่อไป ดังนี้

4.1.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 23 - 24 พฤษภาคม 2566 ณ หอประชุม ประจักษ์ศิลปาคม ศาลากลางจังหวัดหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยองค์กรเครือข่าย 20 แห่ง ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศต่อไป และมุ่งสู่การเป็นสังคม คุณธรรมต่อไป ดังนี้

- (1) พัฒนาระบบและกลไกเครดิตความดีให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร และชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำความดีและเพิ่มโอกาสการทำความดีให้ครอบคลุมทุกเพศวัย
- (2) ผลักดันแผนพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ MORAL CITY ให้เป็นวาระจังหวัด ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด เป็นแผนที่สามารถชี้ชัด วัดได้เชิงพฤติกรรม โดยเกิดจากการมีส่วนร่วมจาก เครือข่ายทางสังคมในจังหวัด และการใช้ทุนความดีที่มีในจังหวัดเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน

(3) เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์คุณธรรมระดับจังหวัดร่วมกัน เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับครอบครัว เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ

4.1.2 ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 30 – 31 พฤษภาคม 2566 ณ หอประชุมวชิร - นารี โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ภายใต้แนวคิด “สืบสานวิถีวัฒนธรรม สู่คุณธรรมที่สัมผัสได้” โดยมีภาคีเครือข่าย 8 จังหวัดร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ เพื่อส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายให้แก่คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นอกจากนี้ ภาคีเครือข่าย 4 จังหวัด ได้แก่ อุดรดิตต์ แพร่ พิจิตร และกำแพงเพชร นำเสนอโมเดลความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมทั้งในระดับ องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ดังนี้

- **จังหวัดอุดรดิตต์** ใช้พลัง บ.ว.ร ยกระดับ, ย้ำความเข้าใจ, เชื่อมโยงการทำงาน และขยายผล
- **จังหวัดแพร่** มุ่งเป้าการเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยในแต่ละปีต้องมีองค์กร ชุมชน อำเภอ ต้นแบบตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยขับเคลื่อน 3 มิติ คือ หลักธรรมศาสนา เศรษฐกิจพอเพียง และวัฒนธรรม
- **จังหวัดพิจิตร** รักษาความเป็นต้นแบบของจังหวัดคุณธรรม โดยมี 13 เครือข่าย ที่บูรณาการทุกภาคส่วน เน้นสร้างความเข้มแข็งในชุมชน และให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในทุกภาคส่วน
- **จังหวัดกำแพงเพชร** มีเป้าหมายในการเป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ประกอบไปด้วย องค์กร ชุมชน อำเภอ สู่จังหวัดคุณธรรม โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จของจังหวัด คือ การร่วมด้วยช่วยกันทุกภาคส่วน นอกจากนี้ยังมีภาคธุรกิจร่วมขับเคลื่อน

4.1.3 ภาคกลาง ระหว่างวันที่ 13 – 14 มิถุนายน 2566 ณ โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ภายใต้แนวคิด “สืบสานวิถีวัฒนธรรม สู่คุณธรรมที่สัมผัสได้” โดยภาคีเครือข่าย 24 จังหวัด ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ในการการผลักดันแผนพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ให้เป็นวาระจังหวัด การค้นหาต่อยอดทุนความดีในจังหวัด เปิดพื้นที่สร้างสรรค์ความดี ด้วยการสร้างสรรค์โอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ส่งเสริมการจัดตั้งทีมวิทยากรที่เลี้ยงการพัฒนาาระบบและกลไกเครดิตความดี (MORAL CREDIT) การเฝ้าระวังและติดตาม/สถานการณ์คุณธรรมระดับจังหวัด รวมทั้งส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมของสมาชิกคุณธรรมภาคกลางฯ โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ การให้รัฐบาลพิจารณาให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการวิจัยและการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรมที่ครอบคลุมทุกจังหวัด สนับสนุนการพัฒนาาระบบและกลไกเครดิตความดี ที่เหมาะสมกับบริบทสังคม

4.1.4 ภาคใต้ ระหว่างวันที่ 6 – 7 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมเอราวัณพังงา (โคกกลอย) อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ภายใต้แนวคิด “สืบสานวิถีวัฒนธรรม สู่คุณธรรมที่สัมผัสได้” โดยภาคีเครือข่าย

14 จังหวัด ร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม โดยมีสาระสำคัญ คือ การร่วมส่งเสริมพัฒนา องค์กร/ชุมชนให้เป็นองค์กร/ชุมชนคุณธรรม การร่วมกันสื่อสาร รณรงค์ และประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมร่วมของจังหวัด การร่วมกันค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ที่แบบอย่างด้านพฤติกรรมที่น่ายกย่อง และการร่วมกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพแกนนำให้มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้

นอกจากนี้ ผู้แทนจาก 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดพังงา ได้เปิดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนและนำเสนอความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมทั้งในระดับ องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ที่แต่ละจังหวัดขับเคลื่อนในช่วงที่ผ่านมา โดยจังหวัดตรังเคยได้รับรางวัลจังหวัดคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นมาแล้วถึง 2 ปีซ้อน และจังหวัดพัทลุงซึ่งเคยเป็นจังหวัดนำร่องจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมของภาคีเครือข่ายภาคใต้ ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 การจัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรมในพื้นที่จังหวัดต่างๆ และการขับเคลื่อนคุณธรรมให้เป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด

5. สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13

เป็นเวทีกลางการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน ในการกำหนดแนวทาง การขับเคลื่อนคุณธรรมที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านคุณธรรมและผลักดันข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ “ชม แชร์ เชียร์” กระบวนการส่งเสริมคุณธรรม ของหน่วยงาน ชุมชน องค์กรและเครือข่ายในมิติต่าง ๆ โดยจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ภายใต้แนวคิด Moral Touchable: คุณธรรมสัมผัสได้ สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 1 กันยายน 2566 โดยมีหน่วยงานองค์กรภาคร่วมจัดงานจำนวน 48 หน่วยงาน มีการออกบูธนิทรรศการ จำนวน 40 บูธ มีผู้ร่วมงานในสถานที่จริง 2,379 คน และเข้าร่วม/เข้าถึงการจัดกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ ZOOM และ Facebook LIVE จำนวน 23,848 คน และได้มีการประกาศเจตนารมณ์และข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคีเครือข่ายที่สำคัญ อาทิ ให้มีการรายงานสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยเป็นรายจังหวัด ให้มีการค้นหาและต่อยอดทุนความดีในระดับพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น สนับสนุนให้เกิดการขยายเครือข่ายการประยุกต์กระบวนการโค้ช พัฒนาระบบเครดิตทางสังคมตามบริบทขององค์กรและพื้นที่ ให้มีการสื่อสารความดีให้เพิ่มขึ้น ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม และผลักดันการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ให้เป็นวาระของจังหวัด

6. ขับเคลื่อนงานสร้างเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมกับอาเซียนและนานาชาติ

6.1 เวทีแลกเปลี่ยนขององค์กรภาคีเครือข่ายนานาชาติด้านการส่งเสริมคุณธรรม ในงาน สัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กิจกรรมห้องย่อยที่ 7: ประชาคมนานาชาติ ได้มีการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประชาคมนานาชาติ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม ภายใต้หัวข้อ “เยาวชนอาสา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ความร่วมมืออาเซียน” โดย ผศ.ดร.ประภาพรณ จูเจริญ ผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทพญ.กัลยรัตน์ สิมะโรจน์ โครงการเด็กไทยใฝ่ดี ศูนย์นโยบาย และการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี Mr. Mon Chan ผู้แทนเยาวชนประเทศเมียนมา และ Ms. Ayla Afia Kosasih ผู้แทนเยาวชนประเทศอินโดนีเซีย และกิจกรรมกู่ชีฟเชิงปฏิบัติ โดยโครงการเด็กไทยใฝ่ดี ศูนย์นโยบาย และการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยทีมวิทยากร นักฉุกเฉินการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

6.2 เสวนางานประชุมนานาชาติวันวิสาขบูชาโลก ครั้งที่ 18 โดย รศ.นพ.สุรียเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้ร่วมเสวนาภายใต้หัวข้อ พุทธคุณูปการกับการพัฒนาทางสังคมและมนุษยธรรม หลังจากโรคโควิด (Buddhist Contribution to Further Social and Humanitarian Development after Covid Pandemic) ในพิธีเฉลิมฉลองและงานประชุมนานาชาติวันวิสาขบูชาโลก ครั้งที่ 18 (VESAK The 18th United Nations Day of Vesak Celebration 2023) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยพิธีเฉลิมฉลองและงานประชุมนานาชาติวันวิสาขบูชาโลก ครั้งที่ 18 จัดขึ้นเนื่องในวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ประจำปี 2566 ภายใต้แนวคิด พุทธปัญญากับการรับมือวิกฤตโลก (Buddhist Wisdom Coping with Global Crises) โดยได้รับเกียรติจากประมุขสงฆ์ต่างประเทศ อาทิ พระสังฆราชบัวคลี่แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ประธานสงฆ์

สาธารณรัฐประชาชนจีน มหานครประมุขสงฆ์สยามนิคายแห่งศรีลังกา และผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนกว่า 3,500 รูป/คน จาก 55 ประเทศ

6.3 ขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ผ่านการสร้างความร่วมมือกับ NITI Aayog (National Institution for Transforming India) ศูนย์คุณธรรม นำโดยรศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และทีมงาน ได้เข้าพบ เอกอัครราชทูต นาเกษ ชิงห์ ณ สถานเอกอัครราชทูตอินเดีย เพื่อหารือความร่วมมือระหว่างไทย-อินเดียในการขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ผ่านการสร้างความร่วมมือกับ NITI Aayog (National Institution for Transforming India) โดยได้ให้ภาพการพัฒนาดัชนีชี้วัดคุณธรรมในฐานะที่เป็นนวัตกรรมที่แปลงเรื่องคุณธรรมให้เป็นรูปธรรม และอยู่บนหลักวิชาการ แต่ละบุคคลเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมตนเอง (Self-reflection behavior) 5 ประเด็น คือ พอเพียง วินัยรับผิดชอบ สุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู ซึ่งดัชนีชี้วัดคุณธรรมสำรวจใน 6 ภูมิภาค ใน 3 ช่วงวัย คือ เด็กและเยาวชน วัยทำงานตอนต้น และวัยทำงานใน 6 กลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม รับราชการ/พนักงานรัฐ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว/อิสระ ขณะที่ทุนชีวิตเป็นการประเมินพลังบวกของระบบนิเวศที่อยู่รอบตัวมนุษย์ใน 5 พลัง คือ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้าง

ปัญญา/พลังองค์กร พลังเพื่อนและกิจกรรมพลังชุมชน โดยทั้งดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิตสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือสภาพัฒน์กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดในระดับประเทศ ทั้งนี้ การหารือข้างต้นเป็นการหารือถึงความร่วมมือระดับประเทศระหว่างไทยกับอินเดียในการนำดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิตไปขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม โดยมีแผนที่จะดำเนินงานร่วมกับ NITI Aayog (National Institution for Transforming India) ต่อไป

7. การค้นหา ยกย่อง เชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคม

ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการโดยค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน/องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรม และขยายผลสู่สาธารณะ ด้วยการนำองค์ความรู้จากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคล หน่วยงาน/องค์กร ผู้ผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรม ถอดเป็นองค์ความรู้ที่เน้นเนื้อหาในเชิงวิถีคิด และแรงบันดาลใจ สะท้อนผ่านกลุ่มคนและสื่อสารออกมาในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้างไปด้วยแล้วนั้น และต่อยอดการแสดงผลออกในเชิงพฤติกรรมที่ได้รับการยอมรับจากสังคม นำไปสู่การสร้างแรงบันดาลใจและต่อยอดไปยังการสร้างพื้นที่ด้านคุณธรรมความดีให้กับบุคคล หน่วยงาน/องค์กร และสื่อส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งการบรรจุองค์ความรู้ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม และออกแบบ Hall of Fame เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ สำหรับการสืบค้นและเผยแพร่ผลงานของบุคคล องค์กร และสื่อต้นแบบด้านคุณธรรม รวมถึงสร้างการรับรู้ และขยายผลให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อขยายผลการทำความดีในวงกว้าง ภายใต้แนวคิด “คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” และเกิดการยกระดับให้สังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยในปี 2566 ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการค้นหา ยกย่อง เชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคม สร้างผลงานด้านคุณธรรม และสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากทุกภาคส่วนของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมและนานาชาติ ด้วยรางวัล MORAL AWARDS 2022 ซึ่งมีผู้ผ่านการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น 169 รางวัล ประกอบด้วย (1) ประเภทสื่อ จำนวน 43 ผลงาน (2) ประเภทบุคคล จำนวน 87 รายชื่อ และ (3) ประเภทชุมชนและองค์กร จำนวน 39 หน่วยงาน/องค์กร

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมจัดงานพิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2565 “MORAL AWARDS 2022” ประเภทสื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร โดยได้รับเกียรติจาก คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม (เป็นผู้มอบรางวัล) รศ.นพ.สุรียเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์คุณธรรม ร่วมพิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด “MORAL AWARDS 2022” ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ในวันที่ 1 กันยายน 2566 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคมและสื่อส่งเสริมคุณธรรม ที่มีผลงานด้านคุณธรรม ที่ควรค่าแก่การยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากทุกภาคส่วนของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม และนานาชาติ

8. การสื่อสารความดีสู่สาธารณะ

ศูนย์คุณธรรม ดำเนินการสื่อสารเสริมสร้างคุณธรรมของสังคมไทย เพื่อสื่อสาร วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ ในมิติคุณธรรมด้านต่าง ๆ (พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ในรูปแบบ Content Development ที่หลากหลาย ทั้งสื่อบอร์ด คลิปวิดีโอ Content on Facebook ด้วยการสื่อสารหลากหลาย

8.2 กิจกรรม online ผลิตและเผยแพร่เนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม ทั้งในรูปแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อเผยแพร่ข้อมูล บทความ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊กเพจ ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand จำนวน 448 ชิ้น และในรูปแบบคลิปวิดีโอ อาทิ สารคดี “ดอกไม้บาน สื่อสารความดี” รายการ Good Moral Weekly รายการว่าไรดีเล่าเรื่องราว feel good เล่าง่าย นำฟังสุดสัปดาห์ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 130 ชิ้น โดยสามารถรับชมได้ทาง Facebook: ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand และ YouTube: Moral Chanel

สารคดี “ดอกไม้บาน สื่อสารความดี”

ดร. จักรกฤษณ์ มทร.สุวรรณภูมิ พัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ด้านพุทธจัดตลาดนัดความดี

ดร. ประกาศเดโชหน้าต่อรุ่นที่ 2 Moral Hackathon 2023 การออกแบบนวัตกรรมเพื่อสังคม ปี 2566

“ป้า ถ้าหุบเสีย อะไรให้ใครได้ ป้าให้เขาหมดเลยนะ”

หนุ่มประสบความสำเร็จเสียชีวิตบริจาคดวงตา ส่งต่อให้อีก 2 ชีวิต

“บนโลกใบนี้ไม่มีใครเข้าใจเราทั้งหมด แต่บางสิ่งก็สัมผัสผลสำหรับเรา อาจไม่ได้สัมผัสผลสำหรับเขา ผิดหวังบ้าง หรือจะสมหวังบ้าง เหตุผลว่ามันเป็นเรื่องปกติที่การใช้ชีวิตที่ต้องมี”

ธัญญา นฤมิตร / ใจห้องใจ 4EVE

ชั้นชม 3 นักเรียนอีโรร่วมทำ CPR คุณลุงที่ล้มหมดสติ

8.3 กิจกรรม on Ground โดยการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ เนื้อหา ตลอดจนการสร้างการรับรู้และเข้าใจในมิติด้านคุณธรรมต่าง ๆ ร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ หรือบทบาทภารกิจของศูนย์คุณธรรม เชิญเป็นวิทยากร และสื่อมวลชนสัมภาษณ์ต่อสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย และสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อเผยแพร่ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อออนไลน์ ทั้งนี้ การสื่อสารดังกล่าว ทำให้เกิดเป็นมูลค่าสื่อ รวมทั้งสิ้น 58,445,152 บาท

มูลค่าสื่อ

หน่วย: บาท

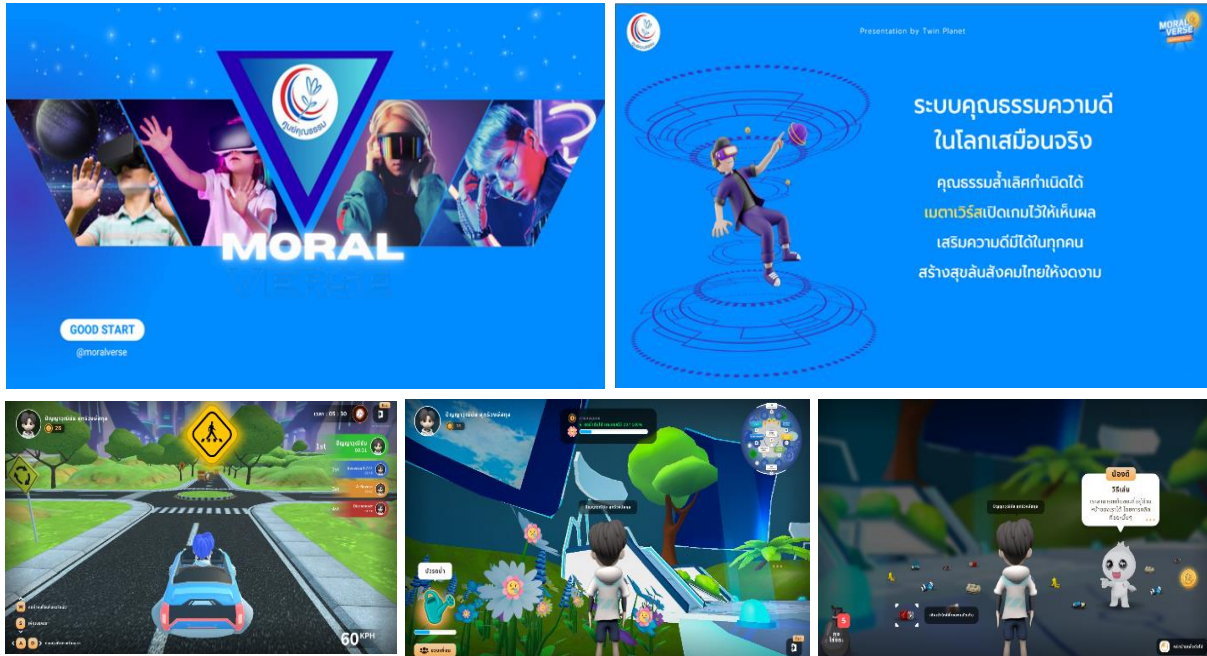
เดือน/ปี	มูลค่าจากการให้สัมภาษณ์ สื่อมวลชน	มูลค่าจากข่าวประชาสัมพันธ์	รวม
ตุลาคม 65	8,733,894	5,372,400	14,106,294
พฤศจิกายน 65	2,548,878	5,013,348	7,562,226
ธันวาคม 65	9,235,116	9,950,981	19,186,097
มกราคม 66	3,183,348	6,904,332	10,717,680
กุมภาพันธ์ 66	5,767,722	7,156,359	12,924,081
มีนาคม 66	1,845,018	15,482,436	17,327,454
เมษายน 66	8,442,575	4,015,632	12,458,207
พฤษภาคม 66	2,180,736	13,270,858	15,451,594
มิถุนายน 66	4,425,525	13,857,733	18,283,258
กรกฎาคม 66	1,048,114	10,195,574	11,243,688
สิงหาคม 66	3,227,736	15,618,971	18,846,707
กันยายน 66	7,176,490	18,281,461	25,457,951
รวม	58,445,152	125,120,085	183,565,237

9. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดี

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดี (Moral Digital Platform) ดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม การส่งเสริมองค์ความรู้ของสังคมด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และให้บริการประชาชนและองค์กรภาคีเครือข่ายด้วยนวัตกรรมองค์ความรู้ด้านคุณธรรมที่เป็นประโยชน์ในประเทศไทย โดยเชื่อมโยงการให้บริการข้อมูลองค์ความรู้ด้านคุณธรรม สถานการณ์คุณธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์กรคุณธรรมแก่ประชาชน และองค์กรภาคีเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดีในโลกจำลองเสมือนจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ ที่จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมด้านคุณธรรมทุกช่วงวัยด้วยพลังบวก และกระตุ้นจิตสำนึกกระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมในการทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างกระแสคุณธรรมบน “Digital Platform” ให้ประชาชนทั่วไปเกิดความตระหนัก อยากทำความดีเพื่อสังคม และใช้ในการเผยแพร่สร้างกระแสการทำความดีให้กับสังคมไทยผ่านสื่อดิจิทัล

1) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดีในโลกจำลองเสมือนจริง เพื่อสร้างการรับรู้ เข้าถึง และเข้าใจ พฤติกรรมเชิงบวกกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มุ่งเน้นด้านการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตในโลกเสมือนจริงด้วยคุณธรรม โดยพัฒนาเกมส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

(1) พัฒนาเกมคุณธรรม Moral Verse ซึ่งใช้เทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมร่วมกัน ผ่านตัวตนที่เป็นอวตาร (Avatar) ในรูปแบบกราฟิก 3 มิติ แทนตัวผู้เล่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งให้ความรู้สึกเสมือนจริง ทั้งนี้ เกมส่งเสริมคุณธรรม ถูกออกแบบให้ผู้เล่นได้ทดลองทำความดีในโลกเสมือนจริง เพื่อปลูกฝังคุณธรรมความดี ให้ผู้เล่นสามารถนำไปต่อยอดในชีวิตจริงได้

(2) จัดกิจกรรม Moral School ที่นำ Moral Play และ Moral Plus เกมคุณธรรม “คุณธรรมสนุกได้” ที่ใช้เทคโนโลยี AR ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานไว้ และให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้สัมผัสประสบการณ์คุณธรรมจากเทคโนโลยี VR เสมือนจริงกับการจำลองเกมคุณธรรม 5 ประการ “คุณธรรม พลังบวก” โดยสัจจกรโนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนเครือข่ายคุณธรรม จำนวน 7 แห่ง ในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2566 ประกอบด้วย (1) โรงเรียนวิชูทิศ (ดินแดง) (2) โรงเรียนพองพลอยอนุสรณ์ (นนทบุรี) (3) โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ (ทวีวัฒนา) (4) โรงเรียนแจ่มจันทร์ (วัฒนา) (5) โรงเรียนวัดนวลจันทร์ (บึงกุ่ม) (6) โรงเรียนวัดลำกะदान (คลองสามวา) และ (7) โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต

21 ก.ค. 66
โรงเรียนวิสุทธิศ (ดินแดง)

24 ก.ค. 66
โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย (นนทบุรี)

26 ก.ค. 66
โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ (ทวีวัฒนา)

3 ส.ค. 66
โรงเรียนแจ่มจันทร์ (วัฒนา)

4 ส.ค. 66
โรงเรียนวัดนวลจันทร์ (บึงกุ่ม)

4 ส.ค. 66
โรงเรียนวัดลำกระดาน (คลองสามวา)

8 ส.ค. 66
โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต

2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านรายงานสถานการณ์คุณธรรมสังคมไทย Moral e-Monitoring ให้สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) สนับสนุนการรายงานติดตามสถานการณ์ด้านคุณธรรมต่าง ๆ ได้ โดยพัฒนาการแสดงผลข้อมูลผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในรูปแบบ Dashboard เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในมิติคุณธรรมของสังคมไทย ซึ่งอยู่ระหว่างการนำเข้าข้อมูล เพื่อให้สามารถแสดงผลอย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านคุณธรรมความดี เพื่อสนับสนุนและเพิ่มความสามารถในการ รวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของข้อมูลที่ได้จากภารกิจขององค์กรต่าง ๆ อีกทั้งข้อมูลต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยนำข้อมูลที่มีอยู่มาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ได้ดำเนินการติดตั้งและทดสอบระบบ รวมถึงจัดทำแผนการสำรองสำหรับการกู้คืนข้อมูล รวมทั้งจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยหลักสูตร Innovation with Data Analytics and Visualization และหลักสูตร Innovation with Data Analytics and Visualization นอกจากนี้ ศูนย์

คุณธรรม ได้พัฒนาระบบเข้าถึงข้อมูลผ่าน Mobile Application “Moral Touch” ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทั้ง Android และ ios

MORAL DATA
ศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรม

MORAL Life Asset ทุนชีวิต

MORAL BEHAVIOR INDEX ดัชนีชี้วัดคุณธรรม

คลังข้อมูลดิจิทัลด้านคุณธรรมความดี

MORAL Digital Library คลังองค์ความรู้ด้านคุณธรรม

HMI Moral Personal Index ดัชนีวัดความซื่อสัตย์ด้านคุณธรรม

HMI Moral Organization Index ดัชนีวัดพัฒนาองค์กรคุณธรรม

MORAL Member เครือข่ายส่งเสริมคุณธรรม

MORAL Awards รางวัลคุณธรรมขององค์กร

MORAL e-Learning หลักสูตรด้านคุณธรรม

MORAL Hackathon พัฒนานวัตกรรมทางสังคม

MORAL Event กิจกรรมด้านคุณธรรม

MORAL Digital สื่อดิจิทัลประชาสัมพันธ์

© CMP All rights reserved.

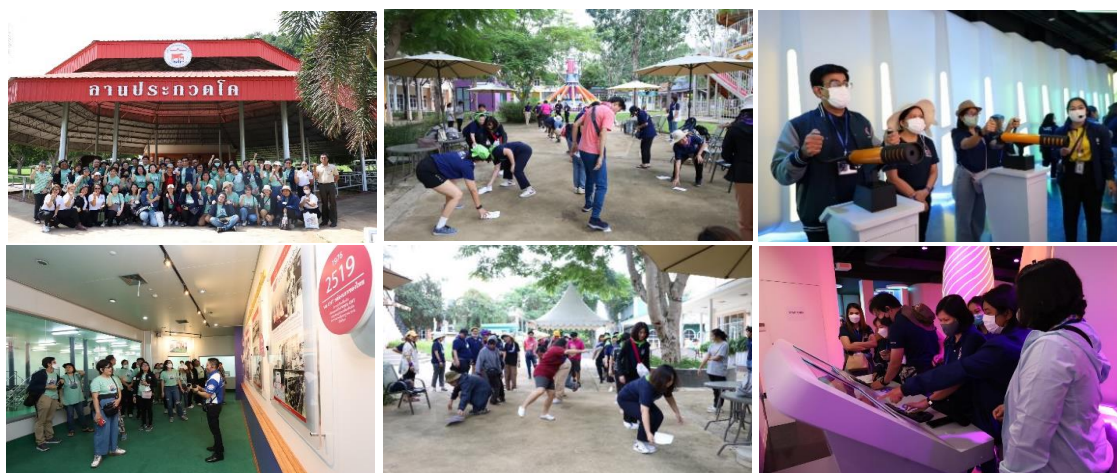

10. การพัฒนาขีดความสามารถของศูนย์คุณธรรมให้เป็นองค์กรมาตรฐานตามระบบคุณภาพ

ศูนย์คุณธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากร ให้เป็นทุนมนุษย์ที่สามารถขับเคลื่อนทั้งภารกิจขององค์กร ไปจนถึงตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจและเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้ ตามแนวนโยบายการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ จึงได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

10.1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรศูนย์คุณธรรม (HR development) โดยจัดกิจกรรม MORAL STORY ซึ่งเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ระหว่างเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งจัดให้มี Short learning เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สามารถนำมารายงานในระบบบริหารผลงาน (Performance Management System: PMS) ให้เป็นฐานข้อมูลของบุคลากรในเรื่องการพัฒนาศักยภาพเพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่ง หรืออื่น ๆ ได้

10.2 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำปี การพัฒนาศักยภาพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ณ จังหวัดนครราชสีมา-สระบุรี

10.3 สำนักงาน ก.พ.ร.ประกาศผลการดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 ประจำปี พ.ศ. 2566 ในระบบ PMQA โดยในปี 2566 มีคะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งหมด 410.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน โดยศูนย์คุณธรรมได้รับผลการประเมินจากผู้ตรวจเฉลี่ย 414.85 คะแนน จัดเป็นระบบราชการ 3.32 ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์การ	463.54 คะแนน
หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	416.67 คะแนน
หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	453.13 คะแนน
หมวด 4 การวัดวิเคราะห์และจัดการความรู้	416.67 คะแนน
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	447.92 คะแนน
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	442.71 คะแนน
หมวด 7 การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	263.33 คะแนน

ส่วนที่ 2 ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
ยุทธศาสตร์ที่ 1: ส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม		
1.	โครงการ นวัตกรรมระบบ พฤติกรรมไทย	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 10,295,000.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 9,484,708.77 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.13 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>1. การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต เพื่อทำความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในมิติคุณธรรม ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวเองเป็น 3 ช่วงวัย ได้แก่ ช่วงอายุ 13 – 24 ปี, 25 – 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป โดยผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม ในปี 2566 ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมภาพรวม ทั้ง 3 ช่วงวัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 (เต็ม 6 คะแนน) อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.58 และ 4.94 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.72 เมื่อเทียบกับปี 2565 ขณะที่ทุนชีวิตทั้ง 3 ช่วงวัยอยู่ในระดับดีมาก มีค่าคะแนนร้อยละ 84.46 ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเท่ากับ 80.50, 86.00 และ 86.87 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.06</p> <p>2. การพัฒนาระบบการรับรององค์กรคุณธรรม โดยดำเนินการด้วยแนวคิด “องค์กรมีชีวิต” (Living Organization) เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ การเสริมอำนาจ และสร้างการเรียนรู้ขององค์กร การประเมินองค์กรจึงเป็นการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ที่ช่วยยกระดับองค์กรคุณธรรม โดยพิจารณาองค์กรคุณธรรมใน 4 มิติ คือ (1) มิติพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล (Behavior) (2) มิติเชิงระบบขององค์กรหรือทีม (Organization) (3) มิติเกี่ยวกับความเชื่อหรือวิถีคิด (Mindset) และ (4) มิติเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์กร (Culture) หรือ “BOMC Model” และได้้นำกระบวนการรับรององค์กรคุณธรรมมาพัฒนาเป็น (ร่าง) หลักสูตรฝึกอบรมผู้รับรององค์กรคุณธรรมและผู้เยี่ยมสำรวจ(ขั้นพื้นฐาน) และทดลองดำเนินงานร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจโดยหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ (1) มิติด้านกรอบความคิด (Mindset) (2) มิติด้านชุดทักษะ (Skillset) และ (3) มิติด้านเครื่องมือ/กระบวนการ นำไปสู่การถอดบทเรียนและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป</p> <p>3. Moral Hackathon 2023 เป็นพื้นที่ให้เยาวชนที่มีความสนใจงานด้านการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม ได้ออกแบบสร้างสรรค์ วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาคุณธรรมในสังคม หรือนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนด้านจิตสาธารณะ เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคม และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>4. งานประชุมวิชาการด้านคุณธรรม ปี 2566 “เชื่อมคน เชื่อมโลก ด้วยพลังการสื่อสาร” เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2566 ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างพื้นที่ความรู้ (Knowledge Space) ของการส่งเสริมคุณธรรม ที่มาจากการแลกเปลี่ยนแนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติการในพื้นที่ทางสังคมรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดเวทีวิชาการในครั้งนี้ ได้มีวิทยากรประเด็นจากการศึกษาและพัฒนาคู่มือการสื่อสารด้วยความเข้าใจระหว่างคนต่างรุ่นในองค์กร มานำเสนอแก่สาธารณชน เพื่อให้เกิดการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาด้านการสื่อสารในปัจจุบัน พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการสื่อสารพลังบวก ซึ่งเป็นทางเลือกในการขับเคลื่อนสังคมในมิติด้านคุณธรรม</p>
2.	<p>โครงการพัฒนากลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit System)</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 1,638,200.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 1,548,750.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 94.54 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>การพัฒนากลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit System) เป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้องค์กร/ชุมชน/เครือข่ายนำร่องนำระบบเครดิตทางสังคมไปดำเนินการ และพัฒนาคู่มือการดำเนินงานระบบเครดิตทางสังคม สำหรับส่งต่อองค์กรกำหนดนโยบายและเครือข่ายทางสังคม โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้</p> <p>1. บันทึกความเข้าใจความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดการพัฒนาการใช้ระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ในประเทศไทย ศคธ. ได้จัดทำบันทึกความเข้าใจความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงาน ป.ย.ป. ในการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดการพัฒนาการใช้ระบบเครดิตสังคม (Social Credit) ในประเทศไทย เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566 โดยสำนักงาน ป.ย.ป. ได้นำเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนการสร้างระบบเครดิตสังคมในประเทศไทยเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ตามหนังสือที่ นร. 1501/217 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2566 ซึ่งได้ระบุข้อเสนอแนะการขับเคลื่อนฯ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) แสวงหาความร่วมมือ โดยหารือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจ และแนวทางในการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคมในประเทศไทยร่วมกัน 2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อพัฒนารอบคิดและข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ และจัดทำร่างแผนการขับเคลื่อนระบบเครดิตทางสังคมในประเทศไทย ภายใต้กรอบความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เป็นรูปธรรม 3) ในระยะต่อไป เพื่อให้มีกลไกการประสานงานและบูรณาการแผนการขับเคลื่อนระบบเครดิตสังคมในประเทศไทยเกิดความต่อเนื่องในระยะยาว เห็นควรให้จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อดูแลและตรวจสอบเกี่ยวกับระบบเครดิตทางสังคม โดยคณะกรรมการฯ มีความรับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์ นโยบาย และพัฒนาแนวคิดการกำหนดตัวชี้วัดเชิง

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>พฤติกรรม การกำหนดคะแนนพฤติกรรม และการให้สิทธิประโยชน์ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และตรวจสอบการดำเนินงานของระบบเครดิตสังคม</p> <p>1. หรือความร่วมมือกับหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการให้สิทธิประโยชน์ ศคธ. สำนักงาน ป.ย.ป. ร่วมด้วยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้ดำเนินการหรือความร่วมมือกับ หน่วยงานที่ดำเนินการด้านการให้สิทธิประโยชน์ เพื่อศึกษาและจัดทำแนวทางการดำเนินงาน ในการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมในอนาคต ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) (2) สภาการศึกษา (3) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) <p>2. ส่งเสริมการนำระบบเครดิตทางสังคมไปใช้ดำเนินการกับองค์กร/ชุมชน/เครือข่ายนำร่อง ซึ่ง ศคธ. ได้นำหลักเกณฑ์การประเมินให้พื้นที่นำร่องพิจารณาความเป็นไปได้ในการ ดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาให้ระบบสอดคล้องกับการใช้งานจริง โดยมีพื้นที่นำ ร่อง ที่เป็นพื้นที่ดำเนินงานของคุณุณธรรม พื้นที่ดำเนินโครงการธนาคารเวลา และองค์กร ด้านวิสาหกิจเพื่อสังคม รวม 10 แห่ง ดังนี้ (1) หมู่บ้านม้าร้อง อ.บางสะพาน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ (2) หมู่บ้านทางสาย อ.บางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3) ชุมชนราช ทรัพย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ (4) ธนาคารเวลา อบต.เวียงกานต์ อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน (5) ธนาคารเวลา ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (6) ธนาคารเวลา อบต.นาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม (7) โครงการขับเคลื่อนและพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน ธนาคารเวลาชุมชนรองรับสังคมสูงวัย (8) โครงการธนาคารเวลาสำหรับทุกกลุ่มวัยเกษียณ กรุงเทพมหานคร (9) บริษัทบัดดี้โฮมแคร์ จำกัด และ (10) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม</p> <p>3. เกิดองค์ความรู้การพัฒนากลไกระบบเครดิตสังคม (Social Credit System) เรื่อง รูปแบบพฤติกรรมและกิจกรรม การทำเพื่อสังคมในบริบทของสังคมไทย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เสนอให้เปลี่ยนชื่อเป็น Social Point หรือ “ระบบแต้มบวก” เพื่อเน้นว่าเป็น โครงการที่จะส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกที่เป็นการทำเพื่อคนอื่นหรือเพื่อสังคม 2) กรอบแนวคิด Social Point หรือ “ระบบแต้มบวก” ประกอบไปด้วย (1) เป็นการ ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวก ซึ่งหมายถึง การทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม (2) การเข้า ร่วมโดยสมัครใจ ไม่บังคับหรือมีบทลงโทษหากไม่เข้าร่วม (3) สิทธิประโยชน์เป็นเชิงบวก เช่น การให้รางวัล และจะต้องไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของ ประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดความ เหลื่อมล้ำ (4) การเก็บและเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมเชิงบวกต้องได้รับความ ยินยอม โดยจะต้องไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวของประชาชน (5) การเก็บ ข้อมูลจะต้องมีความโปร่งใส เป็นระบบ และมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล 3) Social Point หรือ “ระบบแต้มบวก” แบ่งได้ 3 ระดับ คือ (1) ระดับชุมชน (Community Based) (2) ระดับองค์กร (Organization Based) และ (3) ระดับบุคคล (Population Based)

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
3.	<p>โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดี</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 7,044,300.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 6,629,122.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 94.11 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>การพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดี โดยพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มด้านคุณธรรมความดี (Moral Digital Platform) เชื่อมโยงการให้บริการข้อมูลองค์ความรู้ด้านคุณธรรม สถานการณ์คุณธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย และการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาองค์กรคุณธรรมแก่ประชาชน และองค์กรภาคีเครือข่าย ในรูปแบบ Hybrid Mobile Application และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดีในโลกจำลองเสมือนจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ ที่จะเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมด้านคุณธรรมทุกช่วงวัยด้วยพลังบวก และกระตุ้นจิตสำนึก กระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมในการทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างกระแสคุณธรรมบน Digital Platform ให้ประชาชนทั่วไปเกิดความตระหนัก อยากทำความดีเพื่อสังคม และใช้ในการเผยแพร่สร้างกระแสการทำความดีให้กับสังคมไทยผ่านสื่อดิจิทัล โดยมีการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณธรรมความดีในโลกจำลองเสมือนจริง เพื่อสร้างการรับรู้ เข้าถึง และเข้าใจ พฤติกรรมเชิงบวกกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มุ่งเน้นด้านการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตในโลกเสมือนจริงด้วยคุณธรรม โดยพัฒนาเกมส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้</p> <p>1) พัฒนาเกมคุณธรรม Moral Verse ซึ่งใช้เทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมร่วมกัน ผ่านตัวตนที่เป็นอวตาร (Avatar) ในรูปแบบกราฟิก 3 มิติ แทนตัวผู้เล่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งให้ความรู้สึกเสมือนจริง ทั้งนี้ เกมส่งเสริมคุณธรรม ถูกออกแบบให้ผู้เล่นได้ทดลองทำความดีในโลกเสมือนจริง เพื่อปลูกฝังคุณธรรมความดี ให้ผู้เล่นสามารถนำไปต่อยอดในชีวิตจริงได้</p> <p>2) จัดกิจกรรม Moral Play และ Moral Plus เกมคุณธรรมที่ใช้เทคโนโลยี AR ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในหลวงรัชกาลที่ 9 “คุณธรรม สนุกได้” และให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้สัมผัสประสบการณ์คุณธรรมจากเทคโนโลยี VR เสมือนจริงกับการจำลองเกมคุณธรรม 5 ประการ “คุณธรรม พลังบวก” โดยสัญจรในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนเครือข่ายศูนย์คุณธรรม จำนวน 7 แห่ง ในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2566 ประกอบด้วย (1) โรงเรียนวิชูทิศ (ดินแดง) (2) โรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ (นนทบุรี) (3) โรงเรียนคลองมหาสวัสดิ์ (ทวีวัฒนา) (4) โรงเรียนแจ่มจันทร์ (วัฒนา) (5) โรง</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>เรียนแจ่มจันทร์ (วัฒนา) (6) โรงเรียนวัดลำกะदान (คลองสามวา) และ (7) โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต</p> <p>2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านรายงานสถานการณ์คุณธรรมสังคมไทย Moral e-Monitoring ให้สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Analytics) สนับสนุนการรายงานติดตามสถานการณ์ด้านคุณธรรมต่างๆ ได้ โดยพัฒนาการแสดงผลข้อมูล การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมในรูปแบบ Dashboard เพื่อเผยแพร่ในมิติคุณธรรมของสังคมไทยสำหรับต่อยอดในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หรือกำหนดนโยบายมิติคุณธรรมในอนาคต</p> <p>3. ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ด้านคุณธรรมความดี เพื่อสนับสนุนและเพิ่มความสามารถในการ รวบรวมข้อมูล, จัดเก็บข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของข้อมูลที่ได้จากภารกิจขององค์กรต่าง ๆ อีกทั้งข้อมูลต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ โดยในปี 2566 ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านคุณธรรม โดยจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตร Innovation with Data Analytics and Visualization ด้วยการนำข้อมูลที่มีอยู่มาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรม ได้พัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ผ่านทาง Mobile Application “Moral Touch” ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทั้ง Android และ ios รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์มรวบรวมองค์ความรู้ เครื่องมือต่าง ๆ ด้านคุณธรรม ซึ่งเข้าถึงได้ทาง https://shorturl.asia/eBhbD</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 2: พัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม

1.	<p>โครงการ สมัชชา คุณธรรม</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566</p> <p>งบประมาณในการดำเนินการ 15,402,000.00 บาท</p> <p>ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 15,005,471.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.43</p> <p>ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>ดำเนินการขยายผลการนำมติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ สู่การขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ ในระดับจังหวัดผ่านการจัดสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมและติดตามผลการดำเนินงานตามประกาศเจตนารมณ์ของภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรมทุกระดับในรอบปีที่ผ่านมา และส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านคุณธรรม และสอดคล้องกับแนวทางของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559 –2565) และต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 ที่จะเริ่มประกาศใช้ในปี พ.ศ.2566-2570 ให้เกิดการสร้างการรับรู้และขยายผลการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมหน่วยงานทุกภาคส่วน และรวมพลังเครือข่ายองค์กรในการผลักดันให้เกิดนโยบายด้านคุณธรรมในระดับองค์กร และระดับพื้นที่จังหวัด ภูมิภาค ระดับชาติ และน่านโยบายดังกล่าวไปขยายผลสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคมไทย ดังนี้</p>
----	---------------------------------------	--

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>1. การขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่</p> <p>1) หนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาระดับจังหวัดคุณธรรมเดิมเป็นจังหวัดที่เลี้ยง ในปี 2566 ของ 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย อุตรธานี สุราษฎร์ธานี และ พระนครศรีอยุธยา ทำให้สามารถจัดตั้งศูนย์ประสานงานการส่งเสริมและขับเคลื่อน คุณธรรมระดับจังหวัดเพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานในอนาคต ครบทั้ง 4 จังหวัด และ ขับเคลื่อนคุณธรรมของกลไกเครือข่ายทางสังคม 34 กลไก อย่างต่อเนื่อง ครบถ้วนตาม แผนงาน/กิจกรรมที่ได้ทำความร่วมมือการเสริมหนุนโครงการฯ</p> <p>2) ทำบันทึกข้อตกลงเสริมหนุนโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัด คุณธรรมในปี 2566 ทั้งกลุ่มจังหวัดที่ 1 และกลุ่มจังหวัดที่ 2 และจังหวัดเดิมที่จะ ยกระดับเป็นจังหวัดที่เลี้ยง จำนวน 4 จังหวัด เสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 จังหวัด/ ข้อตกลง</p> <p>3) จัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมในจังหวัดคุณธรรมขยายผล ตามแผนการขับเคลื่อนฯ ภายใต้ข้อตกลงแล้ว จำนวน 20 จังหวัด จำนวนองค์กรภาคีที่เข้า ร่วมกระบวนการขับเคลื่อนฯ และองค์กรที่เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรม ใน 4 ภูมิภาค รวมทั้งสิ้น 511 องค์กร และแต่ละจังหวัดมีการจัดตั้ง กลไกเครือข่ายรวมจำนวน 49 เครือข่าย ได้แก่ (1) จังหวัดระยอง จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย (2) จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย (3) จังหวัดหนองคาย จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย (4) จังหวัดลำปาง จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย (5) จังหวัดแพร่ จัดตั้งกลไก 7 เครือข่าย (6) จังหวัดน่าน จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย (7) จังหวัดกำแพงเพชร จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย และ (8) จังหวัดพังงา จัดตั้งกลไก 6 เครือข่าย ทั้งนี้ มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม/ กระบวนการสมัชชาคุณธรรมในระดับต่างๆ รวมทั้งสิ้น 13,581 คน</p> <p>4) ให้ความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมขยายผล จำนวน 9 สถาบัน เพื่อสำรวจข้อมูลสถานการณ์และต้นทุน คุณธรรมของจังหวัดและสนับสนุนกระบวนการทางวิชาการของภาคีเครือข่ายในจังหวัด เป้าหมาย 8 จังหวัด</p> <p>2. จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ภายใต้แนวคิด Moral Touchable: คุณธรรมสัมผัสได้ สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 1 กันยายน 2566 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม มีหน่วยงานองค์กรภาคีร่วมจัดงาน จำนวน 48 หน่วยงาน มีการออกบูธนิทรรศการ จำนวน 40 บูธ มีผู้ร่วมงานในสถานที่จริง 2,379 คน เข้าร่วม/เข้าถึงการจัดกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์ ZOOM และ Facebook LIVE จำนวน 23,848 คน และได้มีการประกาศเจตนารมณ์และข้อเสนอเชิงนโยบายจาก ภาคีเครือข่าย 6 เรื่องสำคัญ ได้แก่</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>1) จัดให้มีการรายงานสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยเป็นรายจังหวัด ด้วยเครื่องมือดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของคนไทยที่สะท้อนการมีคุณธรรมในแต่ละพื้นที่ของประเทศต่อไป</p> <p>2) ค้นหา ต่อยอดทุนความดีในระดับพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น โดยการเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรทางศาสนา ที่นำหลักธรรมมาสู่การดำเนินชีวิตได้จริง</p> <p>3) สนับสนุนให้เกิดการขยายเครือข่ายการประยุกต์กระบวนการโค้ช เพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม</p> <p>4) พัฒนาระบบเครดิตทางสังคม ตามบริบทขององค์กร และพื้นที่ พัฒนาระบบและกลไกเครดิตความดีให้เหมาะสม กับบริบทของสังคมไทย</p> <p>5) สื่อสารความดีให้เพิ่มขึ้น ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยขอให้สื่อมวลชนผลิตเนื้อหาข่าวที่เน้นเชิงคุณภาพมากกว่าความเร็วในการนำเสนอ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภครู้เท่าทันสื่อเพื่อบอกเล่าเรื่องราวความดีให้เพิ่มมากขึ้น</p> <p>6) ผลักดันการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ให้เป็นวาระของจังหวัด โดยขอให้รัฐบาลส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้เป็นนโยบาย สำคัญของกระทรวงมหาดไทย ผ่านกลไกการดำเนินงานระดับจังหวัด ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน</p> <p>3. สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการส่งเสริมคุณธรรม โดย (1) สนับสนุนการประชุมคณะกรรมการ/อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2) สนับสนุนด้านวิชาการในการประชุมสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 ให้กับหน่วยกลไกอนุกรรมการส่งเสริมฯ ระดับกระทรวง 1 ครั้ง และระดับภูมิภาค 4 ครั้ง คือ ภาคใต้ (สงขลา) ภาคกลาง (เพชรบุรี) ภาคเหนือ (เชียงราย) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (หนองคาย)</p> <p>4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมกับประเทศอาเซียนและนานาชาติ จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนขององค์กรภาคีเครือข่ายนานาชาติด้านการส่งเสริมคุณธรรม ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2566 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กิจกรรมห้องย่อย 7 : ประชาคมนานาชาติ ได้จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนประชาคมนานาชาติด้านการพัฒนาคุณธรรม ภายใต้หัวข้อ “เยาวชนอาสา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ความร่วมมืออาเซียน” โดย ผศ.ดร. ประภาพรณ จูเจริญ ผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทพญ. กัลยรัตน์ สิมะโรจน์ โครงการเด็กไทยใฝ่ดี ศูนย์นโยบาย และการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี Mr. Mon Chan ผู้แทนเยาวชนประเทศเมียนมา และ Ms. Ayla Afia Kosasih ผู้แทนเยาวชนประเทศอินโดนีเซีย และกิจกรรมกึ่งชีพเชิงปฏิบัติ โดยโครงการเด็กไทยใฝ่ดี ศูนย์นโยบาย และการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยทีมวิทยากร นักฉุกเฉินการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นนักเรียนจากโรงเรียนสุวิทย์ฯ จ.สระบุรี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจาก</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาท และนักเรียนนานาชาติ จากวิทยาลัยนานาชาติอิสลามกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกริก ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนกว่า 50 คน
2.	<p>โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566</p> <p>งบประมาณในการดำเนินการ 3,002,000.00 บาท</p> <p>ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 2,901,581.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 96.65</p> <p>ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม มีการดำเนินการส่งเสริมการนำมาตรฐานไปใช้กับเครือข่าย 4 ประเภท จำนวน 171 องค์กร ดังนี้</p> <p>1. องค์กรภาคธุรกิจ นำมาตรฐานด้านคุณธรรมส่งเสริมพัฒนาองค์กรธุรกิจเอกชนดำเนินงานผ่านโครงการส่งเสริมกลไกส่งเสริมองค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ใน 7 จังหวัด มีองค์กรธุรกิจเอกชนเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 50 องค์กร และสามารถยกระดับเป็นแหล่งเรียนรู้้องค์กรสุขภาวะคุณธรรม จำนวน 23 องค์กร โดยมีองค์กรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นองค์กรที่มีจุดเด่นเพื่อจัดทำเป็นชุดความรู้รูปธรรมความสำเร็จการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามมาตรฐานขององค์กรสุขภาวะคุณธรรมในองค์กร จำนวน 7 องค์กร ได้แก่ บริษัท ริกิ การ์เม้นส์ จำกัด กลุ่มเหล็กสหวิริยา บริษัท สตาร์ปรีนท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท สตาร์เฟล็กซ์ จำกัด (มหาชน) บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) บริษัท วัสดุเวอร์ค จำกัด บริษัท ไทยโคโคนัท จำกัด (มหาชน)</p> <p>2. องค์กรภาครัฐ โดยศูนย์คุณธรรมประชาสัมพันธ์เชิญชวนองค์กรหน่วยงานภาครัฐที่เคยใช้เครื่องมือองค์ความรู้และวิทยาการของศูนย์คุณธรรมให้นำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ในการพัฒนายกระดับองค์กรคุณธรรมตามมาตรฐาน โดยจัดอบรมให้ความรู้การใช้มาตรฐานด้านคุณธรรมและกระบวนการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมในองค์กร 7 ขั้นตอน แก่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจที่สนใจเข้าร่วม จำนวน 20 หน่วยงาน และจัดเวทีเชื่อมโยงองค์กรภาครัฐที่มีมาตรฐานมาเป็นองค์กรต้นแบบ (Model) เปิดพื้นที่เรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจ ทั้งนี้ ได้มีการประเมินติดตามผลการนำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในองค์กร เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อถอดบทเรียนเป็นองค์ความรู้ โดยมีองค์กรได้รับการคัดเลือกจำนวน 4 องค์กร ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลเซนต์เมรี่ นครราชสีมา องค์การสะพานปลา องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อศค.)</p> <p>3. องค์กรภาคการศึกษา ศูนย์คุณธรรม ได้ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) แต่ละภูมิภาค จำนวน 35 โรงเรียน โดยส่งเสริมโรงเรียน</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>คุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช และสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการภารกิจ และกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมอื่นโดยประยุกต์กระบวนการโค้ชในการทำโครงการคุณธรรมเพื่อสนับสนุนนโยบายส่งเสริมคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรเกิดความตระหนักรู้และเข้าใจการเชื่อมโยงงานด้วยพลังบวก</p> <p>การประเมินติดตามผลการนำมาตราฐานด้านคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ โดยนักวิชาการร่วมกับคณะทำงานส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรมด้วยกระบวนการโค้ช (โค้ชแม่ไก่) ลงพื้นที่ติดตามโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ (1) โรงเรียนมารีพิทักษ์ จังหวัดบุรีรัมย์ (2) โรงเรียนบ้านโคกไพร จังหวัดสระแก้ว (3) โรงเรียนวังวิเศษ จังหวัดตรัง (4) โรงเรียนวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ (5) โรงเรียนวัดละมุด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (6) โรงเรียนสันติธรรมวิทยา จังหวัดอุดรธานี และ (7) โรงเรียนบ้านปากอ่ดำ จังหวัดเชียงราย</p> <p>4. องค์กรประชาสังคมและชุมชน โดยร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลระดับจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 65 องค์กร ใช้มาตรฐานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลมีภารกิจในการบริหารจัดการด้านการเงินและการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก จึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีเป็นที่เชื่อถือของทุกภาคส่วน มาตรฐานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งในการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนากองทุนฯ รวมถึงการจัดสรรการงบประมาณโครงการของจังหวัด</p> <p>จากการประเมินติดตามผลการนำมาตราฐานด้านคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล เพื่อการถอดบทเรียนเป็นองค์ความรู้ จำนวน 5 กองทุน ได้แก่ (1) กองออมบุญวันละบาทเพื่อนสวัสดิการชุมชนท้องถิ่น ตำบลล่อมแรด จังหวัดลำปาง (2) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเสียด จังหวัดสุราษฎร์ธานี (3) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเขาขาว จังหวัดนครศรีธรรมราช (4) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเชิงพิณ จังหวัดอุดรธานี และ (5) กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลศรีบุญเรือง จังหวัดขอนแก่น</p>
3.	โครงการพัฒนาวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมและประเมินรับรององค์กรคุณธรรม	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566</p> <p>งบประมาณในการดำเนินการ 2,555,500.00 บาท</p> <p>ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 1,909,692.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.73</p> <p>ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>1. พัฒนาหลักสูตรและให้บริการหลักสูตรพัฒนาคุณธรรม จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่</p> <p>(1) หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะโค้ช จัดฝึกอบรมตัวแทนของโรงเรียนเกี่ยวกับพัฒนาสมรรถนะการเป็นโค้ชเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม ให้ตัวแทนโรงเรียนมีสมรรถนะพื้นฐานในการเป็นโค้ช สามารถแนะนำการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมตามหลักเกณฑ์โรงเรียนคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมของโครงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>(2) หลักสูตรโครงการคุณธรรม เป็นหลักสูตรที่เน้นความสำคัญของทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ ของผู้เรียน ตั้งแต่ทักษะการสังเกต การสำรวจ การสัมภาษณ์ กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า สร้างสรรค์ กระบวนการติดตามประเมินผล การถอดบทเรียน ตลอดจนทักษะการสื่อสารและนำเสนออย่างมีพลัง โดยให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่มกันคิดลงมือทำและเรียนรู้ด้วยตนเองตั้งแต่เริ่มต้น ในการแก้ปัญหาและทำความดีต่าง ๆ ในชีวิตจริงของผู้เรียนเอง (problem/ situation based หรือ activity based learning) เน้นที่กระบวนการกลุ่มที่ลงมือทำจริง ทำไปเรียนรู้ไป เมื่อทำเสร็จแล้วต้องมีการถอดบทเรียนสรุปผล และนำเสนอสู่สาธารณะ (เด็กคิด เด็กทำ เด็กนำเสนอ) ทำให้เกิดเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ พร้อมทั้งจะสานต่อ เพื่อการต่อยอด ปรับปรุง เพิ่มเติม และขยายผลต่อไป</p> <p>(3) หลักสูตรผู้นำคุณธรรม Moral Community Towards Sustainable Development Forum จัดทำขึ้น เป็นเวทีกลางการเชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมในวิถีใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อขยายผลสู่การปฏิบัติตามบริบทองค์กรและเครือข่ายทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) เครือข่ายองค์กรภาครัฐ 2) เครือข่ายภาคธุรกิจ 3) เครือข่ายการศึกษา 4) เครือข่ายสื่อมวลชน และ 5) เครือข่ายประชาสังคมชุมชน ให้ต่อยอดและขับเคลื่อนผลงานจากสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 11 ระหว่างวันที่ 26 – 27 สิงหาคม 2564 ภายใต้กรอบแนวคิด Sustainability with Moral : New Moral New Normal “คุณธรรมวิถีใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับคณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้ดำเนินการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากทุกภาคส่วน เข้าร่วมถกแถลงประเด็นเกี่ยวกับคุณธรรม เพื่อให้เกิดหลักสูตรพัฒนาผู้นำคุณธรรม ที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เกิดภาคีเครือข่ายผู้นำคุณธรรม และเกิดนวัตกรรมทางสังคมด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวบุคคลและองค์กรให้มีคุณธรรม</p> <p>2. การพัฒนาวิทยากรคุณธรรม และผู้นำการเปลี่ยนแปลงขับเคลื่อนพัฒนาองค์กรคุณธรรม รวมกว่า 500 คน ดังนี้</p> <p>1) หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะโค้ช รุ่นที่ 2 จำนวน 180 คน ซึ่งผู้เข้าอบรมเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและศึกษานิเทศน์ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ที่เป็นกลไกพัฒนาและประเมินรับรองโรงเรียนคุณธรรมระดับจังหวัด</p> <p>2) หลักสูตรโครงการคุณธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมคุณครูพี่เลี้ยงโครงการคุณธรรม รุ่นที่ 6 ผู้เรียน 250 คน ใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้เข้ารับการอบรมจะเรียนรู้ผ่านระบบ E-learning จำนวน 9 บทเรียน/EP และนำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติจริงกับนักเรียน เพื่อนำผลมาส่งการบ้านแต่ละ EP มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>- อบรมศึกษานิเทศน์ทั่วประเทศ 80 คน เพื่อให้ศึกษานิเทศน์มีความรู้ความเข้าใจโครงการคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการลงพื้นที่นิเทศน์โรงเรียนในความดูแลได้</p> <p>3) หลักสูตรผู้นำคุณธรรม Moral Community Towards Sustainable Development Forum โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับคณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้ดำเนินการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากทุกภาคส่วน จำนวน 25 คน เข้าร่วมถกแถลงประเด็นเกี่ยวกับคุณธรรม เพื่อให้เกิดหลักสูตรพัฒนาผู้นำคุณธรรม ที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เกิดภาคีเครือข่ายผู้นำคุณธรรม และเกิดนวัตกรรมทางสังคมด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวบุคคลและองค์กรให้มีคุณธรรม ทั้งนี้ หลักสูตรผู้นำคุณธรรม Moral Community Towards Sustainable Development Forum ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น CEO ประเทศ มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นสำคัญของสังคมไทย และศูนย์คุณธรรมมีแนวทางการทำงานใหม่โดยการเปิดรับสปอนเซอร์ในการจัดอบรม เกิดรายได้ 400,000 บาท</p>
4.	โครงการ ครอบครัว คุณธรรมพลัง บวก	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 2,950,800.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 2,297,858.37บาท คิดเป็นร้อยละ 77.87 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>ดำเนินการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาความรอบรู้ทางสุขภาพจิตต่อผู้ปกครอง และนำไปสู่การปฏิบัติพัฒนาระบบพี่เลี้ยงในชุมชนที่มีทั้งกระบวนการพัฒนาคณะ พัฒนากลไก และพัฒนา กิจกรรมเพื่อพัฒนา โดยการเชื่อมโยงและการสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชนหรือตัวแทนชุมชนเอง จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม มีระบบพี่เลี้ยงชุมชนเป็นกลไกขับเคลื่อนงาน และสร้างครอบครัวนาร่อง รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูล ชุมชน พี่เลี้ยงชุมชน และเครือข่าย โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาครอบครัวพลังบวกนาร่อง ในระดับอำเภอ ที่มีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการส่งเสริม ป้องกัน ค้ำครอง และพัฒนาเด็กในพื้นที่ให้เป็นครอบครัวพลังบวก จนเกิดครอบครัวพลังบวกนาร่อง จำนวน 160 ครอบครัวมีสมาชิกรวม 220 คน ส่งเสริมระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน ใน 8 จังหวัด ได้แก่ บุรีรัมย์ แพร่ ลำปาง กาญจนบุรี ชัยนาท ราชบุรี พัทลุง และนครศรีธรรมราช โดยการถอดบทเรียนและพัฒนากระบวนการ สร้างระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน ซึ่งเกิดรูปธรรมความสำเร็จของจังหวัดนาร่อง 8 จังหวัด จากการติดตามและประเมินผลการถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติแก่ครอบครัวพลังบวกของครอบครัวต้นแบบ โดยให้แกนนำทั้ง 8 จังหวัด นำเสนอกิจกรรมที่ได้ออกแบบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งวิทยากรจะให้ความรู้ คำแนะนำกระบวนการสู่การนำไปปฏิบัติ ก่อนการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน สรุปดังนี้

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>1) จังหวัดบุรีรัมย์ แขนงนำได้นำทักษะ และเทคนิคที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในปฏิบัติจริง เน้นทักษะการเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษา สร้างเครือข่ายการทำงาน โดยดึงสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จากการลงพื้นที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเรื่องครอบครัวไม่มีเวลาให้กัน มีสภาพพ่อ-แม่เลี้ยงเดี่ยว และ ครอบครัวใช้ความรุนแรง จึงใช้เทคนิคการแก้ปัญหา ด้วยการการสร้างความเข้าใจ โดยให้ความรู้ที่เข้าถึงชาวบ้านได้จริง สร้างความไว้วางใจ เพื่อเป็นที่ปรึกษา ที่พึ่งพา รับฟังปัญหาอย่างจริงจัง ลงมือทำ ด้วยการบูรณาการกับสิ่งที่ทำ สร้างพันธมิตร เพื่อส่งต่อเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และทบทวน เพื่อวางแผน และพัฒนาร่วมกัน จากการติดตามการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม พบว่า เกิดความสามัคคีในชุมชน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะเยาวชนพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้น เข้าอกเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้นเปิดใจพูดคุยระหว่างกันมากขึ้น</p> <p>2) จังหวัดแพร่ แขนงนำทักษะการเฝ้าระวัง และทักษะการเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษาเข้ามาปรับใช้ในชุมชน และสร้างเครือข่ายร่วมกันแก้ไขปัญหา เช่น ชมรมศูนย์เรียนรู้ ธนาคารสวัสดิการ พม.จังหวัดแพร่ เป็นต้น โดยปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง คือ ครอบครัวมีช่องว่างระหว่างวัย ทำให้ในครอบครัวคุยกันน้อยลง ปัญหาการติดสุราของพ่อ ทำให้ไม่สนใจลูกเท่าที่ควร แม่เลี้ยงเดี่ยว หรือปู่-ย่า ตา-ยาย เป็นคนเลี้ยงดู และเด็กวัยรุ่นติดเพื่อน โดยเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหา คือ แยกการให้คำปรึกษาระหว่างผู้ปกครองและเด็ก สร้างความไว้วางใจให้กับครอบครัวที่มีปัญหา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ก่อนให้คำปรึกษา และเป็นตัวกลางในการพูดคุย-สื่อสารระหว่างกัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว มีการเปิดใจพูดคุยระหว่างกันมากขึ้น การทะเลาะกันน้อยลง และมีความไว้วางใจกันมากขึ้นในครอบครัว</p> <p>3) จังหวัดลำปาง แขนงนำลงพื้นที่สำรวจและเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยพบว่ากลุ่มเป้าหมาย มีปัญหาครอบครัวแตกแยก แม่เลี้ยงเดี่ยว พ่อเลี้ยงเดี่ยว เด็กอยู่กับปู่ - ย่า / ตา - ยาย และปัญหาทางการเงินของครอบครัว แขนงนำจึงนำทักษะการพัฒนากิจกรรมมาปรับใช้ในชุมชน โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อให้เด็กและผู้ปกครองได้อยู่ร่วมกัน การเปิดใจให้กล้าพูดคุยกันมากขึ้น และสร้างความไว้วางใจ ปรับทัศนคติก่อนให้คำแนะนำ/ให้คำปรึกษา ทั้งนี้ ติดตามผลการนำความรู้และกระบวนการไปใช้ในในพื้นที่ของจังหวัดลำปาง พบการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม คือ สมาชิกในครอบครัว แสดงความรู้สึกระหว่างกันมากขึ้น เด็กกล้าพูดคุยกล้าแสดงออกกับผู้ปกครองมากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ดีกว่าที่ผ่านมา เด็กและผู้ปกครองเปิดใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และเกิดความเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น (เข้าใจเขา เข้าใจเรา)</p> <p>4) จังหวัดกาญจนบุรี แขนงนำลงพื้นที่สำรวจข้อมูล และเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยพบว่า ครอบครัวเป่ามหายประสบปัญหาแม่เลี้ยงเดี่ยว หรือปู่-ย่า ตา-ยาย เป็นคนเลี้ยงดู ครอบครัวมีผู้พิการที่ต้องดูแล ครอบครัวที่มีช่องว่างระหว่างวัยเด็กติดเพื่อน/ติดเกมส์ มากเกินไป จึงใช้เทคนิคในการแก้ปัญหา โดยการเป็นผู้รับฟัง และถามอย่างเข้าใจ เพื่อ</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>วิเคราะห์ถึงความต้องการและสิ่งที่เป็นปัญหา สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ และให้คำแนะนำ เลือกใช้คำพูดที่เหมาะสม และติดตามผลจากการให้คำแนะนำว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น เปิดใจพูดคุยระหว่างกันมากขึ้น กล้าแสดงออก เป็นมิตรกับผู้อื่นมากขึ้น ชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคี เกิดความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากขึ้น</p> <p>5) จังหวัดชัยนาท แกนนำดำเนินการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน พบว่าครอบครัวเปราะบาง ไม่มีรายได้ ยากจน พ่อแม่แยกทาง ครอบครัวมีผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง และผู้สูงอายุ การดำเนินงานเน้นทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน และสร้างเครือข่าย โดยใช้เทคนิคในการแก้ปัญหา คือ ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกเชื่อใจ และรู้สึกที่เราเป็นพวกเดียวกับเขา ให้คำแนะนำจากประสบการณ์ที่เคยพบ เคยเกิดขึ้น และวิธีการแก้ไข และจัดกิจกรรมให้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม คือ ครอบครัวพูดคุยกันมากขึ้น ใช้คำพูดที่ดีต่อกัน พฤติกรรมดีขึ้น มีความรับผิดชอบ พัฒนาตนเองมากขึ้น และรู้จักการขอโทษซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจกันในครอบครัว</p> <p>6) จังหวัดราชบุรี แกนนำทำการสำรวจครอบครัวเปราะบางที่ต้องการความช่วยเหลือและการเติมเต็มให้คำปรึกษา แนะนำ พูดคุยกับครอบครัวที่มีปัญหา ติดตามผลของการให้คำปรึกษาเป็นระยะ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่สนับสนุน ส่งต่อความช่วยเหลือให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งต่อความรู้ ทักษะการเป็นพี่เลี้ยงที่ปรึกษา จากครู ก. สู้ ครู ข. โดยจากการลงพื้นที่ พบว่า ความรุนแรงในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ และครอบครัวเปราะบางพี่เลี้ยงที่ปรึกษาจึงใช้เทคนิคการแก้ปัญหา โดยจัดกิจกรรมสร้างความรักความสัมพันธ์ที่ดี แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน สร้างความไว้วางใจ เหมือนเพื่อน พี่น้อง ในการให้คำปรึกษา และนำเอาทักษะไปต่อยอดก่อน – สอนทีหลัง / ชมเชยชมชวย มาใช้ ซึ่งในภาพรวมพบการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม และการพูดคุยกันในครอบครัวดีขึ้น ให้กำลังใจกัน เข้าใจผู้ปกครองมากขึ้น รักกันมากขึ้น ลดการใช้ความรุนแรงลงจากเดิม และพยายามหาเวลาให้กับคนในครอบครัวมากขึ้น รับฟัง และให้คำปรึกษาแก่กันและกัน</p> <p>7) จังหวัดพัทลุง แกนนำดำเนินการลงพื้นที่เพื่อได้สร้างความร่วมมือ เครือข่าย กับศูนย์พัฒนาครอบครัว / พมจ. เพื่อดึงคนที่มีศักยภาพเข้ามาร่วมดำเนินงาน และเสริมองค์ความรู้ให้กับแกนนำ โดยพบว่าพื้นที่เป้าหมายมีปัญหาครอบครัวเปราะบาง เด็กมีปัญหาสังคมไม่ยอมรับ / เด็กที่ขาดโอกาส แม่เลี้ยงเดี่ยว / พ่อเลี้ยงเดี่ยว / ปู่-ย่า ตา-ยาย เลี้ยงเพียงลำพัง ครอบครัวไม่มีเวลาอยู่ด้วยกัน พูดคุยกัน พี่เลี้ยงที่ปรึกษาจึงใช้เทคนิคในการแก้ปัญหาโดยการสร้างความไว้วางใจให้กับผู้รับคำปรึกษา สร้างพื้นที่ปลอดภัยให้กับผู้รับคำปรึกษา ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่ามีคนมองเห็นตัวตน และเห็นคุณค่าของเขา จัดกิจกรรมสร้างความรักความสัมพันธ์ที่ดี “เรื่องเล่าหลังข้าวหวันเย็น” เพื่อให้ครอบครัวได้พูดคุยกัน ถ้ามเรื่องราวความเป็นไปในแต่ละวันระหว่างสมาชิกในครอบครัวหลังทานข้าวมื้อเย็น (ใช้ครอบครัวเป็นผู้ขับเคลื่อนในทุกมิติ) และเปิดโอกาสให้แสดงความเห็น หรือพูด</p>

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>ในสิ่งที่คิด ทั้งนี้ จากการติดตามผลการนำความรู้และกระบวนการไปใช้ในในพื้นที่ของ จังหวัดพัทลุง (จากการถอดบทเรียน) พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม คือ มีการ พุดคุยกันในครอบครัวดีขึ้น ใช้คำพูดที่ดีต่อกัน มีการเปิดใจคุยกันภายในครอบครัวมากขึ้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น เด็กที่มีปัญหาสามารถกลับเข้าสู่สังคมตามปกติได้</p> <p>8) จังหวัดนครศรีธรรมราช แขนงนำได้วางเครือข่ายระดับตำบลเพื่อสำรวจและ คัดเลือกครอบครัว ทำการสำรวจข้อมูลปัญหาต่าง ๆ ทำแบบประเมินครอบครัว โดยการ สุ่มตัวอย่าง จัดเก็บข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกปัญหาที่ต้องการแก้ไข จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา พร้อมทั้งจัดทำแผนระยะยาวร่วมกับเครือข่ายในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจากการลงพื้นที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างครอบครัวเปราะบาง/ขาดความเข้าใจกันใน ครอบครัว ครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว / พ่อเลี้ยงเดี่ยว / ปู่-ย่า ตา-ยาย เลี้ยงเพียงลำพัง และ ปัญหาเด็กด้อยโอกาส พี่เลี้ยงที่ปรึกษาใช้เทคนิคแก้ปัญหาโดยการฟังอย่างใส่ใจเพื่อให้ผู้รับ คำปรึกษา รู้สึกว่าผู้ฟังสนใจในสิ่งที่เขากำลังเล่า หรือปรึกษา ใช้ภาษาที่ดี เหมาะสม แสดง ภาษากายที่แสดงถึงความใส่ใจ และใช้เทคนิคลอบก่อน สอนทีหลัง เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีในการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ จากการติดตามถอดบทเรียน พบว่า กลุ่มเป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลง คือ ครอบครัวอบอุ่นมากขึ้น พุดคุยกันมากขึ้น รับฟัง พฤติกรรมของคนในครอบครัวดีขึ้น คนในชุมชนร่วมมือในการทำกิจกรรมมากขึ้น เป็นหู เป็นตาและคอยเฝ้าระวังปัญหาในชุมชน</p>
5.	<p>โครงการ ส่งเสริม เครือข่ายทาง สังคมต่อต้าน การทุจริตด้วย วิถีทาง วัฒนธรรมและ มิติด้านสังคม</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 2,870,000.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 2,869,789.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>1. การฝึกอบรมและพัฒนาวิทยาการตัวคุณ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม ด้วย หลักสูตรฝึกอบรมวิทยาการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม โดย กระบวนการการบรรยายให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม และเยาวชนคนรุ่นใหม่ ให้มีศักยภาพในความ เป็นพี่เลี้ยงด้านการส่งเสริมคุณธรรมต่อต้านการทุจริต สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และ ขยายผลการดำเนินกิจกรรมในองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยจัด ฝึกอบรมฯ ครอบคลุม 4 ภูมิภาค เกิดเป็นวิทยาการส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมและแกนนำเครือข่ายเข้ารับการอบรมวิทยาการส่งเสริมคุณธรรมและ ต่อต้านการทุจริต รวมทั้งสิ้น จำนวน 294 คน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาคเหนือ เมื่อวันที่ 25 – 26 มกราคม 2566 ณ โรงแรมเวียงลคอร อ.เมือง จ.ลำปาง มีแกนนำจาก 8 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง แพร่ น่าน กำแพงเพชร อุดรธานี เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ และพิจิตร โดยมีผู้ผ่านการอบรม รวม 83 คน

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 9 – 10 กุมภาพันธ์ 2566 ณ โรงแรม ชาร์-ลอง บูทริค อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ โดยมีแกนนำ 6 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย กาฬสินธุ์ สурินทร์ ขอนแก่น มหาสารคาม และมุกดาหาร โดยมีผู้ผ่านการอบรม รวม 80 คน ▪ ภาคใต้ เมื่อวันที่ 23 – 24 กุมภาพันธ์ 2566 โดยมีแกนนำ 6 จังหวัด ได้แก่ พังงา ภูเก็ต กระบี่ พัทลุง นครศรีธรรมราช และตรัง โดยมีผู้ผ่านการอบรม รวม 68 คน ▪ ภาคกลาง เมื่อวันที่ 9 – 10 มีนาคม 2566 มีแกนนำ 4 จังหวัด ได้แก่ ระยอง สุพรรณบุรี ชัยนาท ชลบุรี ผู้เข้าร่วม 63 คน <p>2. พัฒนาแหล่งเรียนรู้องค์กร และชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านการลดปัญหาการทุจริต และการประพฤติมิชอบ ที่กระจายตามภาคต่าง ๆ โดยพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพ แหล่งเรียนรู้องค์กรและชุมชนท้องถิ่นต้นแบบฯ เน้นการพัฒนาศกยภาพแกนนำ ให้เกิดพื้นที่ รูปธรรมการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมคุณธรรม 4 ภูมิภาคในกลุ่มจังหวัดคุณธรรมเดิม และ กลุ่มจังหวัดคุณธรรมขยายผล รวม 14 แห่ง ได้แก่ (1) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโพธิ์ชัย เสमारาม อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์ (2) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโพธิ์รุกขาราม อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย (3) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดพระธาตุผาเงา อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย (4) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง (บ้านสว่างพัฒนา) อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี (5) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านไทรน้อย อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา (6) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดสุนทรนิवास อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี (7) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านไร่ (ศิลาทอง) อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง (8) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดทุ่งศรี อ.ร้องกวาง จ.แพร่ (9) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองบัว อ.ท่าวังผา จ.น่าน (10) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านวังพระธาตุ อ.เมืองกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร (11) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดบ้านค่าย อ.บ้านค่าย จ.ระยอง (12) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมวัดมาตุคุณาราม อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา (13) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านนายนม อ.เมืองเพชรบูรณ์ จ.เพชรบูรณ์ และ (14) แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมบ้านภู อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร</p> <p>3. จัดเวทีรวมพลังเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ เชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ กับ เครือข่ายวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมผ่านเวที "ตลาดนัดคุณธรรม" ภายใต้แนวคิด โชว์ แชร์ เชื่อม: แหล่งเรียนรู้ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2566 ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีแหล่งเรียนรู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมรับป้ายแหล่งเรียนรู้ และธงชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข 12 แห่ง มีผู้เข้าร่วมกว่า 200 คน</p>
ยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนาด้านคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล		
1.	โครงการสื่อสารเสริมสร้าง	ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 787,100.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 762,716.05 บาท คิดเป็นร้อยละ 96.90 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
	คุณธรรมของสังคมไทย	<p>การสื่อสารด้วยสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและน่าสนใจ ในประเด็นมิติคุณธรรมด้านต่าง ๆ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) ในรูปแบบ On Air, Online และ On Ground ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ผลิตและเผยแพร่ รายการ “คุณธรรม คุณ ทำ ได้” เพื่อเป็นการยกย่องบุคคลองค์กร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรมหรือผู้ที่มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง ทำให้เกิดพื้นที่ในการนำเสนอทเรียน ประสบการณ์การดำเนินงานด้านคุณธรรม เผยแพร่ในมิติต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์ ควบคู่กับการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ โดยออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา ช่อง 10 จำนวน 54 ตอน ผลิตเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสื่อสารในช่องทาง Online ทั้งในรูปแบบอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อเผยแพร่ข้อมูล บทความ โพสต์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊กเพจ ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand จำนวน 448 ชิ้น และในรูปแบบคลิปวิดีโอ อาทิ สารคดี “ดอกไม้บานสื่อสารความดี” รายการ Good Moral Weekly รายการวาไรตี้เล่าเรื่องราว feel good เล่าง่าย นำฟัง สุดสัปดาห์ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 130 ชิ้น และ ประชาสัมพันธ์เนื้อหาสร้างการรับรู้และเข้าใจในมิติด้านคุณธรรมต่าง ๆ หรือบทบาทภารกิจของศูนย์คุณธรรม ผ่านกิจกรรม On Ground ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม <p>ทั้งนี้ ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ต.ค 65 - ก.ย. 66) ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรมได้ให้สัมภาษณ์สื่อ ต่อประเด็น/กรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม คิดเป็นมูลค่าสื่อ รวมทั้งสิ้น 58,445,152 บาท</p>
2.	โครงการส่งเสริมและขยายผลบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม	<p>ระยะเวลาดำเนินการ 1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566 งบประมาณในการดำเนินการ 787,100.00 บาท ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ 762,716.05 บาท คิดเป็นร้อยละ 96.90 ผลการดำเนินการประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ค้นหา ยกย่อง เชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคม สร้างผลงานด้านคุณธรรม และสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากทุกภาคส่วนของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมและนานาชาติ ด้วยรางวัล MORAL AWARDS 2022 โดยมีผู้ผ่านการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น 169 รางวัล ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ประเภทสื่อ จำนวน 43 ผลงาน ประเภทบุคคล จำนวน 87 รายชื่อ ประเภทชุมชนและองค์กร จำนวน 39 หน่วยงาน/องค์กร จัดพิธีมอบรางวัล “MORAL AWARDS 2022” โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ กระทรวงวัฒนธรรมจัดงานพิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2565

ที่	โครงการ	ผลการดำเนินการ ปี 2566
		<p>“MORAL AWARDS 2022” ประเภทสื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร โดยได้รับเกียรติจาก คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม (เป็นผู้มอบรางวัล) รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์คุณธรรม ร่วมพิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด “MORAL AWARDS 2022” ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 ในวันที่ 1 กันยายน 2566 นี้ ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ครั้งที่ 3 เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ สื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ที่ช่วยสร้างพื้นที่ความดีให้เกิดขึ้นในสังคมและสื่อส่งเสริมคุณธรรม ที่มีผลงานด้านคุณธรรม ที่ควรค่าแก่การยกย่อง เชิดชูเกียรติ จากทุกภาคส่วนของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมและนานาชาติ</p> <p>3) ประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ผลงานข้างต้นในรูปแบบออนไลน์ (Hall of Fame) ทางเว็บไซต์ศูนย์คุณธรรมรวมถึงจัดทำคลิปวิดีโอสรุปผลการดำเนินงานรางวัลคุณธรรม อวอร์ด ปี 2565 เพื่อให้กระแสเรื่องราวการทำความดีเผยแพร่สู่สาธารณะ และก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำความดีต่อไป</p> <p>4) จัดทำองค์ความรู้ออกมาในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เผยแพร่สู่สาธารณะ ผ่านการทำกิจกรรมและกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างบุคคล หน่วยงาน/องค์กร สื่อส่งเสริมคุณธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลรางวัล MORAL AWARDS 2022 ประเภทสื่อ 9 สาขา ประเภทบุคคล และประเภทชุมชน,องค์กร รวมทั้งสิ้น 169 รางวัล เผยแพร่ในนิทรรศการ (Hall Of Fame) ทางเว็บไซต์ www.moralawards.com - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่หลักพิธีมอบรางวัลคุณธรรม อวอร์ด ปี 2565 อาทิ คลิปวิดีโอสรุปผลการดำเนินงานรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2565 (Moral Awards 2022) และการจัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์ (Hall Of Fame) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้สำหรับการสืบค้นและเผยแพร่ผลงานของบุคคล องค์กร และสื่อต้นแบบด้านคุณธรรม รวมถึงสร้างการรับรู้และขยายผลให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อขยายผลการทำความดีในวงกว้าง ภายใต้แนวคิด “คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม”

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

จากการวิเคราะห์การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 พบว่า ศูนย์คุณธรรมดำเนินงานต่าง ๆ ตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยกว้างขวาง และบรรลุเป้าหมายโดยภาพรวมที่วางไว้ในทุกมิติ แต่ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานบางประการที่ควรหาได้รับการจัดการหรือแก้ไขในโอกาสต่อไป โดยมีประเด็นสำคัญพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้บังเกิดผลที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ดังนี้

1.ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากศูนย์คุณธรรมยังมีอุปสรรคด้านงบประมาณและบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ทำให้ในการบริหารจัดการในรายโครงการหรือกิจกรรม ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้เท่าที่ควร เช่น การสำรวจสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุมรายจังหวัด เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ส่งผลให้การรายงานผลสำรวจจะเห็นภาพกว้างในระดับภูมิภาคยังไม่เห็นสถานการณ์รายจังหวัด จึงควรมีการผลักดันการสำรวจให้ครอบคลุมรายจังหวัดผ่านกลไกของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป นอกจากนี้ ในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมบางกิจกรรม ยังมีข้อจำกัดเรื่องกำหนดสาระสำคัญ รูปแบบและแนวทางให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การพัฒนากรอบระบบเครดิตสังคม มีข้อจำกัดในเรื่องการกำหนดพฤติกรรมและองค์กรให้สิทธิประโยชน์ จึงควรเน้นที่ระดับองค์กรและระดับชุมชน โดยการกำหนดสิทธิประโยชน์ควรเป็นในแนวทาง ไม่ตายตัว เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเงื่อนไข/บริบทขององค์กรและชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้ ชื่อเรียกต้องนิยามใหม่ ว่า Social Point หรือระบบแต้มบวก เพื่อสร้างความเข้าใจกับคนในสังคมว่า เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกที่เป็นการทำเพื่อคนอื่นหรือเพื่อสังคม

2.ด้านการสื่อสารองค์กร ศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาการสื่อสารองค์กรอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยบริบททางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ภารกิจบางส่วนด้านการสื่อสารองค์กรยังจะต้องพัฒนาต่อไป ผนวกกับยังขาดการเชื่อมโยงภารกิจด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ ทำให้การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร เช่น Moral Digital Platform ขาดการใช้งานอย่างแพร่หลาย ควรให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มขึ้น ในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ ดำเนินการผ่านกิจกรรมที่จัดขึ้นร่วมกับเครือข่ายทางสังคม จัดทำคู่มือการใช้งาน จัดทำ infographic รวมทั้งให้มีการสำรวจความพึงพอใจต่อการใช้งาน เพื่อนำมาปรับปรุงระบบและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์การใช้งานของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และการพัฒนาต้นแบบและการสื่อสารขยายผล ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของช่องทางการเผยแพร่สื่อ/ผลงาน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การรับสมัครคัดเลือกรางวัล Moral award ดังนั้น เพื่อให้เรื่องคุณธรรมแผ่ขยายในวงกว้าง จึงควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายใหม่ ๆ อาทิ แวดวงโฆษณา แวดวงการผลิตสื่อ รวมถึงสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการสื่อสารคุณธรรมสู่สังคม

นอกจากนี้ จากผลการสำรวจความพึงพอใจและพัฒนาการให้บริการของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ซึ่งพบว่า คะแนนความพึงพอใจโดยรวมต่อศูนย์คุณธรรมสูงกว่าเป้าหมายและอยู่ในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” (คะแนนเฉลี่ย 90.4%) มีข้อเสนอแนะเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ และเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ดังต่อไปนี้

1) สร้างการรับรู้ต่อการเป็นศูนย์กลางความรู้และนวัตกรรม การขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทย ให้ชัดเจนขึ้น และมีความแตกต่างจากบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน เช่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข ป.ป.ช. เป็นต้น เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้มีภารกิจที่ชัดเจนเฉพาะด้านที่เป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรม ในขณะที่ศูนย์คุณธรรมมีภารกิจด้านคุณธรรมโดยรวมที่หลากหลายทั้งความพอเพียง วินัย/รับผิดชอบ สุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู

2) จัดทำกิจกรรมขนาดเล็กหรือสื่อดิจิทัลที่น่าสนใจ เข้าถึงได้ง่าย และสามารถเชื่อมโยงหรือทำให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มระดับการรู้จักศูนย์คุณธรรม พร้อมทั้งสอดแทรกองค์ความรู้ด้านคุณธรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือในงานได้ทันที ทำให้องค์ความรู้ของศูนย์คุณธรรม เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3) ใช้ช่องทางการสื่อสารที่มีอยู่ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ได้แก่ ช่องทาง Social Media, Application “Moral Touch” โดยปรับปรุงให้นำสนใจมากขึ้น เช่น จัดทำ Sticker Line ใหม่ ๆ เป็นระยะ จัดกิจกรรมที่มีการมอบของที่ระลึก เป็นต้น

4) มีความสม่ำเสมอและรวดเร็วในการให้ข้อมูล/ข่าวสารเพื่อส่งเสริมคุณธรรม ผ่านช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ความง่าย ซึ่งควรศึกษาช่องทาง/สื่อที่กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มนิยมใช้ เพื่อใช้เป็นช่องทางการสื่อสารหลัก

5) สร้างองค์ความรู้ที่กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ประโยชน์ในงานได้มากขึ้น เช่น การนำไปกำหนดนโยบาย/แผนงานของหน่วยงานหรือพื้นที่ การนำไปกำหนดแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานหรือพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้องค์ความรู้ด้านคุณธรรมมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน

6) เนื้อหา/ความรู้ที่ต้องการให้ศูนย์คุณธรรมจัดทำ/เผยแพร่สู่สังคมให้มากขึ้น ควรแยกเนื้อหาคุณภาพแต่ละด้านให้ชัดเจน คือ เรื่องความพอเพียง เรื่องความมีวินัย/รับผิดชอบ เรื่องความสุจริต เรื่องการมีจิตสาธารณะ และเรื่องความกตัญญู เพื่อให้เนื้อหาแต่ละเรื่องมีเป้าประสงค์ที่ต้องการสื่อที่ชัดเจน มีความแตกต่างจากหน่วยงานอื่น และกลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการ

7) บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์คุณธรรมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ในการขับเคลื่อนคุณธรรมในระดับพื้นที่/จังหวัดต่อไป เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่และต่อยอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรม

ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจความพึงพอใจ ข้างต้นนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญในการวิเคราะห์และวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมให้มีความเข้มแข็งในทุกมิติในระยะปีงบประมาณต่อไป เพื่อให้สามารถบรรลุผลที่ติงตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างต่อเนื่องสืบไป